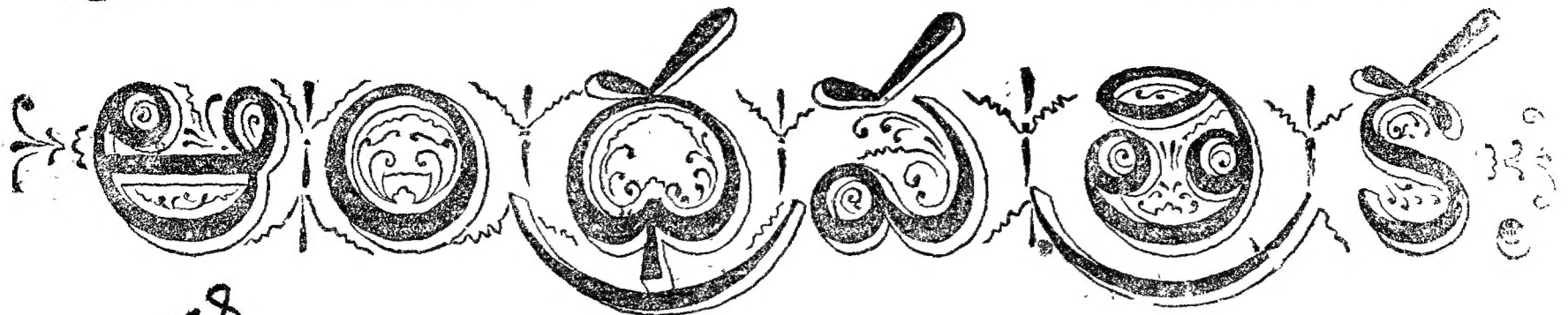

విడి వత్రిక 13 0-1-6

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

310738

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను.

Vol. 10

నంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నవంబరు నెల 9-వ తేది శుక్ర వారము
ఈ థి రో డ్దా రి వా మ స ం వ త్స ర ము, కార్తికమాస శుద్ధ ప్రథమ ౧.

No 184

సంచిక ౧౮౪

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము వుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీ తో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనములో కనెడిదిని జదివినట్లు. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకల్పనాదినిగల మాయమందుగాను
వకలుమందులవలన గొర్రెముగలుగును. వంచభాషచీటిని చూచికోనిన మోసముగలుగుదుఅమృతాంజనము జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటా వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

CALENDAR AMRUTANJAN CALENDAR

The picture of "SITA MAHADEVI in the pleasure garden of RAVANASURA"

Painted by Mr. Mullar the famous German artist is printed in colours in this Calendar.

1924 అమృతాంజనము క్యాలండరు 1924

సుప్రసిద్ధులగు జర్మనీచిత్రకారులయిన ముల్లరుగారిచే వ్రాయబడిన

"రావణాసురుని యుద్ధానవనమందలి సీతామహాదేవి"

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

వి. పి. సహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబు శెట్టి వీధి మదరాసు లేక, బొంబాయి.

తోకొమయహార కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మాత్రలు మొదటిరంగ కస్తూరి, మంతుపువ్వు, పచ్చకర్పూరము, అతిగుణకారలగు వన
మాలికలు చేర్చి తయారు చేయబడినది. అత్యంతరమగు వీరపువ్వునాని యందులో చేరుటలేదు. జనిబిడ్డలు, బాలు
గు, బాలికలు, యశ్వతులు తరణులు, ముసలివారు ప్రతియొక్కరు దీనిని సాధారణముగా అన్నిటికిని ఆను
సా: భేదముతో వాడతారు. బిడ్డలకు, బాలికులకు ఇది సంతోషదాయకము. వేసకులు బుద్ధులు అనుచున్నది.
250-300 మాత్రలు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుద్ధులు 1-4-0 పొజ్జుబుద్ధులకు. ఈ దిగుత తెలుపబడిన బొంబ
ములు అవి ఏ యే వ్యాధిక గుణమిచ్చుకట్లు తెలుపబడినదో అందుకు యేలాటి సందేహమేలేదు. తప్పక వాడి
చూడుడు.

సారస్వతానవం:—రక్తకృద్ధిని, బుద్ధివసానిని, జ్ఞాపకశక్తిని హెచ్చించును. బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.

బాలసుఖోదయ:—బిడ్డ పిల్లలకు బాగుచు దివ్యమము. తీపుగానందును. గణ మత్స్యభృతము 0-12-0.

శుభి బావనలీక రసాయనం:—ప్రతి సంబంధమైన వ్యాధులు, వాంతులు, అజీర్తి కలుగునంతలెపోవును. రు 1-0-0.

సాతకజితేచరేహ్యము:—సర్వవారములకు అకలి మరదలగుట మలబద్ధము మొదలగువాటికి పెట్టింది విడుదురు 2.

ఈ బొంబముల గుణము ఒకసారి కొనినవారికే తెలియును. ఒకకసా మాత్రం కొనిన పిదప ఎన్నడును మాత్రం నే కొనదలసి
మావృద్ధమౌదు.

సా శైవు వెంకటాచలపండ్లములు, వైద్యకాలాధికారి, క్రథానవైద్యులు,

శ్రీ సీతా ఘన వైద్యుల, మెనూక.

మదరాసు బొంబాయి:— 683 శంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు ముఖ్యమును. ఫ. బొంబాయి అగ్రహారమునది బొంబములు వి.సి.గా సంపాద్య.

వెల్లింగుటన్ సిసీమా

8-11-28 కనివారము నుండి 9-11-28 తేది శుక్రవారము వరకు
కనివారము, ఆదివారములందు మాటిని వగలు రోజులు అగును
ప్రపంచ మంతటను ఆశ్చర్యమును కలుపుచేయు

ఇన్ ది-డేస్ ఆఫ్ బఫలోబిల్స్
నాటకము ప్రదర్శింపబడును. పడిలలు ముత్యములు,
కడపటి భాగము. గామాంట్ గ్రాఫిక్, వినిగిలులు, వివిధ
చూడుడు.

జ్యోరహరి

సీసా 1-కి వెల 0-12-0. వి. పి. సహా 1-2-0
జ్యోరహరిని ఆయుధపుటలు నేలించిన జ్యోరహరిని నేలించు
వల్లి పురాణకృతములు మొదలుగు కడుపు వ్యాధులు, వివిధ
అమృతాంజనము సి.సి. సరదరాము.

J. A. Simpson
Controller of Stores.

శ్రీ స్వాత్మకావ్యము విజయమున గూర్చి యభినందించుట
కు మనరూప సమాజేన యితిమి. ఇతరవేదచారిత్రములను జూచిన్,

(1)

15 సంవత్సరములు గడచినది. మానవచారిత్రమునందొక ముఖ్యముగా మను బడసి నందులకు ఆధారమందుకొనుటకు మనమిట్లు ప్రయత్నము చేసితిమి. భారత కళమునకు స్వాతంత్ర్యము సంపాదించు కలెనని కోరుటయు, కృషి సజావులయు ఆకాశరమే. భారత స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుట ఆంకకన్నను ముఖ్యమైనదని కనుకలించుచున్నాము. ఆంగ్లేయులను నిద్రనుండి మేల్కొల్పజుండుట అచ్చట ఎంతయో ఆంధోళన జరుగవలసి వచ్చెను. ఇంగ్లాండులో, ప్రధానమంత్రి కిటికీలను మొట్టమొదట పగుల గొట్టి నది కా భార్య యొకని కర్మ వడుచున్నాను. (నార్నల్స్ ముఖ) రెండవమారు కిటికీలకును గొట్టి నదియు అయిరిఫు స్త్రీయే. వీరి పుత్రులను ఆరెన్డుచేయుచుండి, అంతట అయింగ్లాండునుండి మానవ స్త్రీ బాదులు దేరవు. ఆ కారులకు ఏమిచేయుటకును తోచలేదు. కొంతసేపటి కామెను పోలీసులు వేసిననుకు నది పిరిచుచు కొని వెళ్లిరి. వారు ప్రసిద్ధిగాంచుటకై ఆకాశికి బూతుకొనినవారు కాదు. వచ్చిన వారమందఱును పాడుచేయుటయందును కఠినమై యొ ప్రసిద్ధిపొదెను. ఈపరి ఒకమాసములకు పట్టిన కట్టు గాక. మాకెని ఆహారసంస్థానములకు చనిపోయిపట్టే స్త్రీయను చనిపోవుటకు సంకల్పముగనుండిరి. వ్యాధిమను ప్రతిష్ఠించుటకై, వారెన్నికష్టముల కడుటకైన జంకలేదు. వాభార్య నీ యుద్ధమనానండి చీలదీయుటకు ప్రయత్నించి క్రభుత్వాధికారులు వాకద్దక నేకమాయలు కచ్చియుండిరి. కాని నేను వారికోరికల వెప్పుడును నిరాకరించుచుంటిని. వాభార్య తన పాపములకై నమస్కరించుటకు సిద్ధముగనుండినవిషయము ఈ సరియాయెని. యుద్ధమునకు పూర్వము స్త్రీలకు ఇచ్చినట్టి స్థానము మనీ కాపుచుండిన ఆస్కెరు మహాకాయుడు యుద్ధాంకితము స్త్రీలస్థానము కర్మాగారమని యభిప్రాయమును మార్చుకొనకలవించుచున్నాను. మొదట అద్భుతమైన ఆస్కెరు గారు లెరుగజేసి స్త్రీస్వాతంత్ర్యోద్యమమును చాలనకాయము చేసెను. స్త్రీలు ఇంగ్లాండులో కేవలము గట్టు కష్టపడుటకు వారణములేమీ స్వాతంత్ర్యమును

దయానందసరస్వతి

భారత పునరుద్ధారణము

శ్రీయుక్త ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు అధ్యక్షుల క్రింద నిన్న సాక్షులము 5-45 గంటలకు సాంద్ర్యముగా జరిగినది. ఆర్యసమాజ పతాకమున కొక మహాసభ 207వ సామి దయానంద సరస్వతి వర్తతి యగుటచే "దయానంద సరస్వతి, భారత పునరుద్ధారణము"ను గూర్చి ఉపన్యాసము లాసగబడెను. 4వ తరగతి అసెంబ్లీ కన్వీయించిరి. సభకు ప్రారంభించుచు అధ్యక్షు డిట్లు చెప్పెను.

అధ్యక్షుడు

ఆర్యసమాజసంస్థాపక డయానంద సరస్వతిని గూర్చి సంస్కరించుటకు మనమిట్లు సమావేశమైతిమి. హిందూదేశములో నుత్తరభాగమున అయిన హిందూమతమున గట్టి సంకీర్తించిపోసిం పగలిగెను. హిందూమతమునకు అయిన ఆర్యమతముని పేరే డె ను. పేరుకట్టుటయందే ఆశునాతియతకన్వించెను. ఆశున పేద ములయందలి ధర్మములను బోధించి కఠినమగు హిందూమతమును ఆచరణలో తెచ్చించెను. ఈ ఆర్యసమాజము నిజమగు హిందూత ద్వయము కాక తాదాత్మ్య హిందూత్వమున మూలము అది ఏకే పించి అనుచరణములోనికి వచ్చినది కాదు. తాత్త్వికహిందూత్వము లో నుండి కొన్ని పద్ధతులు మూఢాచారమును ఆర్యసమాజ మ తిరస్కరించెను. కాని మధ్యాంశమున వేరములందు దేశమున కంతకును పూర్వభావము గలదు. బ్రహ్మ సమాజ మునకుతల ఆర్యసమాజమునకు ప్రారంభదశయందు గూడ సా క్షాత్త్యవాసము ఉండినదిగావు. ఇతరసమాజములకన్న దీనియందు గలభౌతిక మగుణ మేమనెన నిన్ను జాతులవారి ననేకులనుకన్న తనీతికి దెచ్చినది. హిందూసంఘము వెలుపలనుండివారికి ఆర్య సమాజము నీడనిచ్చినది. ఈకార్యమునందు గాంధీమహాత్ముని (కర తాకధ్యక్షులు) పేర్కొనవలసియున్నది. అస్పృశ్యతయే లేదను వాదమునకు గాంధీమహాత్ముడు పూర్వార్థాచారకరాములను గూడ త్రొక్కిరిసివేసెను. అయిన మనకొక నూతన మతమును మూ ర్తన సంజేతమును జరిగివారు. అట్లురానివారిని ఉద్ధరించుటయం దుగాంధీమహాత్మునికి పూర్వముపూర్వమునందీ సామిదయానంద సరస్వతి. సామిదయానంద కృషివలననే ఉత్తరహిందూస్థానము దేశీయులగు మిమనరిల బోధల వచనాశ్రయములేదు. దేశము లో మిక్కిలి యుత్తరభాగమును మిక్కిలి తక్కినభాగమును మిమ నరిల యొత్తిపి అధికముగ నుండెను. ఉత్తరహిందూస్థానమునంద లియుత్తిపి ఆర్యసమాజము ఎదిగింపగలిగెను. సంఘదురాచార ములన్నిటిని ఆర్యసమాజము రూపుమాపగలిగినందున నే దాని కంఠ తిప్పేరుల భిం చె ను. దయానంద సరస్వతి దూరదృష్టిగల ప్రరక్త దురభిప్రాయము లేవుడును అయినను చలించజేసినదిగావు. అన్ని సంఘముల ధై ర్వికిని అయిన పాటుబడి దేశమునందు తొంటి పిట్టానమును విక సింపజేసెను. అయిన ధర్మాచరణమునందు ఆయనతో పోల్చదగి నది ఒక్క గాంధీమహాత్ముడే. ధర్మమార్గావలంబనమునం దెంతో ధైర్యము గావలసియుండును. ధైర్యము ఆయనయందే దృఢము లాపించియుండలేదు. వేదముల ఉపనిషత్తుల మాహాత్మ్య మును ఆయన గులభముగ ప్రకటింపగలిగెను. కాని మాహాత్మ్యమును కనగొనుటకుమాట్లున్నులరుకంటి సాక్షాత్త్యము ప్రాసిన వ్యాఖ్యానముల నేల చుకుంటే మన గ్రంథములను మన ము తిన్నగ చదివిన చాలును సామి దయానంద మాసిన మార్గ మును, ధైర్యముతో శ్రవణించి మేని త్వరలో మనవరమార్గమును బోధింప నిజమగు ఆర్యమతమును పోషింపగలుగుదుము. (కారతాక ధ్యక్షులు)

ప్రాధేసరు ఎస్. కే. యజ్ఞవల్క్యాయన అయ్యంగారు దయానందసామి బోధించిన బ్రహ్మచర్యమును గూర్చి ముఖ్య ముగ ముచ్చటించిరి. బ్రహ్మచర్యము లేనిదే, దేశము ఉన్నత నీతికి రాజులదు. బ్రహ్మచర్య మనగా, వివాహము చేసికొనకుం డిడుటయేగాదు. బ్రహ్మచర్య మనగా, బుద్ధి చాపల్య ములేక కఠిననిమిషములతో నుండుట. మన పూర్వులును ఈ మార్గమునే జూపిరి. భారత దేశమునకు ఇట్టితనమగు బ్రహ్మచ ర్య మత్యవసరమైయున్నది. విద్యావిధానమునందును, విద్యార్థి తనదయోగకరమగు విషయములను బోధించవలెనని గట్టిగ బోధిం చినవారిలో సామి దయానంద ముఖ్యుడు. వారిద్వారమున దలి గ్రంథములలోనుమే ఇరులకు నివర్తన వని యజ్ఞవల్క్యవారాణా శ్రీమంగారు చెప్పిరి.

గుడలోటిత్వర సామి గారు తమిళమున నున్నవనించిరి. ఓ. కణికాచలం కెట్టిగారు దయానందసరస్వతి గవీన భారత నిర్మాతలలో నొకరిని చెప్పిరి. మరియువు రుక్మసింహిపదక, 4వ మూసెక.

శాసనసభల ఎన్నికలు

భారత శాసనసభ

చెన్నరాష్ట్ర ప్రతినిధులు

శ్రీమూర్తి రంగ స్వామయ్యంగారు చెన్నరాష్ట్ర స్వరాజ్య సంఘాధ్యక్షుడును చెన్నపురి స్వదేశమిత్రులు కలెక్టరాసంపాదకుడు నకు శ్రీమూర్తి ఎ. రంగ స్వామయ్యంగారికి 5,850 ఓట్లును టి. వి. శేషగిరియ్యంగారికి 2800 ను, కే. ఎస్. వార రాజుగారికి 800 ఓట్లును వచ్చినవి. రంగస్వామయ్యంగారు ఎన్నుకొనబడి రెని ప్రకటింపబడెను. మాల్వీసమయ్యుడు మూర్తుబా సామెలుగారు నేలము మండలమునందు మహమ్మదీయప్రతినిధిస్థానమున కు నలుగురు పోటీపడిరి వారిలో మాల్వీసయ్యుడు మూర్తుబా సామెలుగారికి హెచ్చుఓట్లు (1,010) వచ్చినందున వారు ఎన్నుకొనబడిరి ప్రకటింపబడెను.

సంయుక్తరాష్ట్రముల ఎన్నికలు పండిత చంద్రమోహనమాలవాడ్య, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు భారతకాంగ్రెసుకు సభ్యులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. భారతశాసనసభ 1924 జనవరి 15 వ తేదీ గడచిపోయితిని ఆనె లాభులలోగా ఢిల్లీగరమున జరుగునని నయనీదవృత్తిక ప్రక టించెను.

చెన్నపురి శాసనసభ

మలబారు ఎన్నికలు

టి. ఎం. మొదీను (5128), కే. ఉప్పి (4877) గార్లద్ద రును మలబారు మహమ్మదీయుల ప్రతినిధులుగా ఎన్నుకొనబడిరి. కోయంబత్తూరు

శ్రీమూర్తి వేంకటరమణయ్యంగారు (18006), రామలిం గంకెట్టి (11806), వెల్లంగి గొండరు (10909) గార్లు ముగ్గురు ను మరల ఎన్నుకొనబడిరి. అయ్యంగారికి 1000 (సింగిలు)కేవల కచ్చ ఓట్లు వచ్చినవి. ఈ మండలము జన్మితులకువారికి మూల స్థానమునను అవకాశము వా రొక్కరును ఎన్నుకొనబడలేదు. ఉత్తరాదిభూస్వాముల ప్రతినిధి

కురపాంరాజు శ్రీ వి. ఎస్. నూర్యకారాయణరాజు బహదరుగారు ఎన్నుకొనబడిరి. వారికి 16 ఓట్లును వారాణాటి రాజుగారికి 12 ఓట్లును వచ్చినవి మరపాంరాజుగారే డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెసుకు కంచివార్త వారికి.

దేశీయ క్రైస్తవ ప్రతినిధులు మధ్యమండలముల క్రైస్తవ ప్రతినిధిగా ప్రాధేసరు ఎం. రత్న సామి (1054) గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

తిరునల్వేలి రామనాథస్వామియ్యంగారు క్రైస్తవ ప్రతినిధిగా రావు బహదరు క్రూజు ఫెర్నాండెజుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

తిరుచునాపల్లి మండలము దివాను బహదరు ఎస్. ఆర్. ఎమ్. పి. టి. శేతాదిని టి (జన్మితులకు) గారు (4787) ను, ఎం. ఆర్. సేతురత్నం అయ్యంగారు (స్వరాజ్యకక్షము) గారు (4527) ను ఎన్నుకొనబడిరి.

తిరుచునాపల్లి శ్రీరంగం మధుర ఈ మూడుపట్టణముల మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగా అబ్బాసు అలీఖానుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

మధుర పి. టి. రాజం (5967) పి. పొన్నసామిగారు (5646) పి. చివంబరవాడూ (5108) గార్లు ముగ్గురును ఎన్ను కొనబడి రెని ప్రకటింపబడెను. (ఆ. వె.)

అనంతపురం దివానుబహదరు పి. శేకెప్పి (4041) గారును, జి. ర మేళ్ళరావు టి. పి. టి. ఎల్ (8948) గారును ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. వె.)

చిత్తూరు ప్రతినిధులవోట్ల వివరము శ్రీమూర్తి కట్టమంచి రామలింగారెడ్డిగారు 12015

టి. మూసాస్వామిగారు 11285

పి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు 9576

ఎమ్. కారాయణస్వామి రెడ్డిగారు 2818

(జి.వి.లేఖరి కంచివార్త)

కాంగ్రెసుసభ

శ్రీయుక్త బెజవాడరామయ్య రావుబహదరు ఆమంపర్ల నున్న గురప్పవాయడూగారు రామచంద్రారెడ్డి కృష్ణారావుగారి కృష్ణ చరణులను. టింగబడెను. (స్వకీయలేఖరి కంచివార్త) నూరు పుడవెనె

బొంబాయి శాసనసభ

పూనా ఎన్నికలలో మోసము

ఈ నెల 1 వ తేదీ గురువారమునాడు పూనా లో జరిగిన ఎన్నికలలో మోసముజరిగింది. ఆమోసమిప్పుడు వెల్లడైనది. చార్లెస్ రఫేయ్యుడీను మహమ్మదుగారు నెలకలు దివిజును ముల మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగా నిలిచెను. ఎన్నికలు జరుగుటకుముందు వాడు ఉదయము 8-10 గంటలకుమధ్య నేతగోయ్లోగ పూనా ప్రధానకంటికార్యాలయమున కేగి ఓటర్ల గ్రామముల కన్నిటికిని రఫేయ్యుడీను నానిపేరుతో నూరు కంటివార్తలనుండును. "వాట్ ఓట్టుకమ్మననువాక బాతుగాలేదుగాన నేను మానుకొనుచున్నాను" అని ఆకంటివార్తలో వచ్చెది. ఎన్నికలు జరుగునాడుదయ మున రఫేయ్యుడీనుగారు మెలెగాను కేగి ఓటర్లను హెచ్చరింపగా వారికి ఆయనసంకేతముతో వచ్చిన కంటివార్తను వారు చూపించిరి. అంతట రఫేయ్యుడీనుగారు పోలిసువారికి రిపోర్టు చేసిరివారు వాకలుచేయుచున్నారు. కంటివార్త వాక్యములను వంతుకలి సని కంటికార్యాలయమువారిని కోరిరి. (ఆ. వె.)

విలేఖరులకు సూచన

గో. వెం. క. పి. చ. రా. కే. లోకేశ్వరి, యం. సా. త. వెం. సం. స. ఆ. ఎ. పి. రు. గో. కం. నూ. ద. ల. న. ల. ఆ. కా. ఎన్నికలు:— ప్రకటింపలేనందులకు విచిత్తము. ఆం. క. సం.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చింతామణి

వ్యాఖ్యానము

కర్త:—పారనంది రామకృష్ణులుగారు

ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమునందలి శాసనసభకు సన్నిహిత్యము కనుక చింతామణి ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము అనేక ప్రాచీన భారతగ్రంథములను విమర్శించి సన్నిహిత్యము సూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్ర భాష క్షయము నుదాహరించుచు వ్రాయబడిన ఆంధ్రప్రదేశ్ భాష ఆంధ్రప్రదేశ్ చింతామణి సన్నిహిత కర్తృత్వము వాదన వా వాదములన్నియు సుప్రమాణముగా ఖండింపబడినవి. ఇవి సేవకు లెల్లత ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో గలవు.— నెల 0-12-0. పోస్టేజ్ నేను.

గ్రంథములు దొరకుటలకు:—

శ్రీనేదరు, ఆంధ్రప్రదేశ్ కాకా రాయలయము-చెన్నపురి

ది బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండ్

వివింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ

గుంటూరుజిల్లా కలెక్టరుగారు షాన్లీ, మాధర్ ఫోర్డ్ ఎన్ క్లెయరు, ఎం. పి. వి. సి. యస్. కృష్ణా కెనాలు స్టేషనుకు సామీప్యమున పున్న మిల్లు కట్టడమునకు 1923 సం॥ నవంబరు 11-వ తేదీ సాయంత్రము 4-15 గంటలకు దయచేసి పునాది రాయి సామీపించెదరు. గనుక అందరు దయచేయ ప్రార్థితులు.

మెయిన్ కెనాలుకోడ్, గూడూరి లక్ష్మణరావు, బెజవాడ, 27-10-23. } మేనేజింగ్ విజిలంటు అండ్ డైరెక్టరు

కలరా మూత్రము

దబ్బీ 1-కి 12 మూత్రము వెల రూ 0.5-0. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము, 1, రంజుకట్టిపేర్, మదరాసు

(పానీకామమును తింపుట అద్వైతము జనరలు వాదించుచు
ముద్దాయి ప్రభుత్వోద్వోగమును తాను పొట్టెన్నును బార్లకు అను
వారలనుండి లభించును పుయ్యుకొని బాగు మరలబాటు. పుట్టెన్ను
ను రైల్వే కంపెనీలకు గురవరాజేనీవ రాక్షసి బొగ్గునకు విక్రయ
రేటు చార్జీ చేయించిననీయు, ముద్దాయి ట్రేడ్ మన్యుగారికి (శాసన
రెవెన్యూ కాలబుల వైసను ఈ కేసు ను జుట్టుయగ వాధానికే యుక్తున
జనీయు ౧౧ ౯౧ నడిచినను. ఈ జాబును ఇతరులచేరులలో ఒక
కుండునట్టివరులును ముద్దాయి చాలాబాగు లేనుపుయ్యుకొనెను.
అజాబులలో నొక దానిలో తాను ట్రేడ్ మన్యుగారితో ఆకలికావ్యా
లయినను కలిసి మాటలాడితిన డెలివెరు. కాని, ట్రేడ్ మన్యుగారి
ఇది అసత్య నని నునువునున్నాడు. కొన్ని దినముల గడచాక
డెలివెరు బార్లకును. లి ట్రేడ్ మన్యుగినియు, ఆ ప్రభుత్వమున
చాలాభజము జీతారునని ఆచునుడివెననీయు. ముద్దాయి ఆచు
డెలివెరు. ఉన్న 1 కి రు 4 లు ౧౦ ౦౦ డెన్యుగ చార్జీ చేయ
జేతుకలెననీయు, అట్టివత్తును ముద్దాయికి 10 లక్షల మ. రనుల
నొక్కమారుగా నొసగి తరువాతి నెల 1 కి 7000 బ. వనరనుల
నొసగుమందు ననీయు ఈ కంట్లాట్టు 3 కర్నూరులకర కుండకలె
నీయు కార్లకు డెన్యుగట్టుదు ల వని జరలను నుకీ ఖు.

శ్రీవల్లభమను, చర్మలతో 5 నిమగ్నములుపాటు గంటలకు ప్రా
గింపబడి నదిగ 11 గం ఆగునట్లు యోర్పాటులు చేయవలెను.
11గ యోర్పడటములకడ కాగునట్లున్న బ్రాహ్మణ పేసెవారిని,
పోలీసు వారికి అజ్ఞ యొసంగ బడును. ఆ బార్ని కోర్టున దివ్యమాన
యేమైన హిందూగ ఉత్సవము జరిగినచో, పిచ్చినీకా మున్నె ప్ర
భుత్వోద్యోగులు, సిపాయిలు (ఎన్స్ - నక్సైముడు) తోటలిగ
దుకరకము (నల్తేకపు దుమ్ములు భరించుకొని రాదలెను. సిపాయి
లు పోలేరు జరుగునట్లు పీరి దరును గుమాస్తావరములతో
రాదలెను.

[illegible]

రాజమహేంద్రవరము

యాకూబు హుస్సేనుగారు

(స్వ క య వి లే ఖ రి)

నవంబరు, 1922 - మదరాసు కలెక్టరు నాయకులును, నుప్రసిద్ధ బాహుదారులు నైన యాకూబ్ హుస్సేనుగారును, సి. అబ్దుల్ హక్కును సాహెబుగారును కాకినాడనుండి మా పురమున ఈ నెల 4 వ తేది యుదయము 8 గంటలకు విచ్చేసిరి. వీరును కష్ట ఈ పురవాసుకులు కొందరు వారిని కలసికొని భట్టణము లోనికి తీసికొనివచ్చిరి. 9 గంటలకు చింతామణి నాటకము లో నొక బహిరంగరంగయందు యాకూబుహుస్సేనుగారు నువ్వని పించిరి. సభకు చాలమంది విచ్చేసిరి. ఆనాడొకవారమునకు విద్యార్థికులలో చాలమంది సభ యుదయముననే జరిగినను రా గలిగిరి. భవదీపాటి సత్యనారాయణగారు కందుల వీరరావున స్వామిగారిని సభాధ్యక్షులుగా ప్రతిపాదించిరి. సాలన రావ నయ్యగారు బలపరచిరి.

స్వామిగారు హుస్సేనుగారిని గురించి రెండు ముక్కలు చెప్పిరి. వీరు మదరాసులో గొప్ప వజీరు లనియు, సహాయరా కరణోద్యమారంభమునకు బూర్వము కాసనసభలో సభ్యులుగా మండిరనయు, గాంధీమహాత్ముడు సహాయనికరణోద్యమము ప్రారంభించినపుడు సంపూర్ణముగా నందు పాల్గొని యిప్పటి కప్పుడే రెండుమాత్రులు జైలుకొనియు, అట్టి వీరు చెప్పు వా క్యములను చాల శ్రద్ధతో విని, దాని ప్రకార మాచరించుటకు ప్రయత్నించుట మనవిధి యనియు జెప్పిరి.

దాక్షిణ్య సుబ్రహ్మణ్యంగారు యాకూబుహుస్సేనుగారిని గూర్చి స్వల్పముగా జెప్పిరి. తాము కడలూరు వెరపాలయందుం డగా యాకూబు హుస్సేనుగారు తమచువాపల్లిజైలులోనుండి యచ్చటకు వచ్చినందు, ప్రభువుములో హుస్సేనుగారిపక్షకు బోవుటకు అప్పుడున్న ఆంధ్ర నిర్బంధితులు వెరచెడివారనియు, క్రమముగా సాహెబుగారే తమ యుత్సాహమును స్వీకా వాత్సల్యములను జూపి యుదయమునకు ఎక్కువగా తాపమును లుగ గొప్పజేరినయు, జైలులో నుండుటను వీరందఱు నూడి ఈ యుద్యమమును భావికలములో నడుపుమాగములను గురించి యే మాట్లాడుకొనమండివారనియు, యాకూబుహుస్సేనుగా రెల్లప్పుడు తమ నిశ్చలచేతకేరేని దైత్యోత్సాహములను జెల్లడించుచు నున్నారన మాక్రమించెడివారనియు, యట్టివారు చెప్పు వాక్యములు మనమందఱము శ్రద్ధాభక్తులతో విని వాని ప్రకార మాచరింప ప్రయత్నింపవలె ననియు జెప్పి యాకూబుహుస్సేను గారికి గౌరవనూనకముగా పుష్పమాల సమర్పించిరి.

యాకూబుహుస్సేనుగారి యుపన్యాసము

మీరు, అనగా ఆంధ్రులు చాలకాలమునుండి మదరాసు రాజధానిలో నుండుటకు అభిప్రాయపడుటకు వీలులేకుండెను. మదరాసు కాసనసభలోను, సీట్లు నందును మీ నాయకు లును ప్రత్యేక రాష్ట్రముకొరకును, ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము కొరకును, ప్రత్యేక ప్రాజెక్టుకొరకును ఆందోళన జేయుట నేనెరుగుదును. కడలూరు జైలునందు మీ నాయకులతో కలసి నివసించినప్పుడు ఆంధ్రదేశమునందు నికసింది విజృంభించుచున్న నూతనవికాసముయొక్క యధార్థమును, బలమును నేను తెలిసి కొని గల్గితిని. ఆజైలునందలి పరిచయమునకు నాకు ఆంధ్రులను గొప్ప గౌరవము గల్గినది. స్వరాజ్యముకొరకు మనదేశీయులు చేయుచున్న ఈ గొప్పప్రయత్నమునందు ఆంధ్రులు ప్రధాన స్థానము నాక్రమించుచున్నారు. నాకపుడం కాంగ్రెస్ సభలో మీకు ప్రత్యేక కాంగ్రెస్ రాష్ట్రముచ్చివడిమొదలు మీ ప్రత్యే క వ్యక్తిత్వమును దెలుపుకొనటకు మీకు మంచి అవకాశము గల్గినది. మీ రాయనవాక్యమును ప్రకటించుటగా వినియోగించు కొంటిరి. కాంగ్రెస్ కార్యక్రమము నవలలో జెల్లెట్టుకు ఆంధ్రు లెప్పుడవగా శ్రమపడిరి. ఈ సంవత్సరము కాంగ్రెస్ మహాసభ మీ రాష్ట్రమునకు జరుగనున్నది. కాంగ్రెస్ మహాసభ జరిగిన రాష్ట్రములను, భట్టణములను దేశచరిత్రలో ముఖ్యమైన స్థానము లాక్రమించుచున్నది. అదేప్రకారము ఈ కాంగ్రెస్ ఆంధ్రరము ఆంధ్రరాష్ట్ర మివ్వలలో కంటే నెక్కుడుగా భారతభూమి యందు ముఖ్యస్థానము నాక్రమించునని నాతలంపు, నాచో. ఆంధ్రులకు మీరందఱు మీరైనను గొప్పభాగ్యవంతు నిగ్గ హించుటలో మీ భావకీర్తిగౌరవము లిమిడి యున్నది.

కాంగ్రెస్ - మహామృదీయులు

1215 సం. మునుండియు కాంగ్రెస్ మహాసభ జరిగి వచ్చును ఆర్యమునందే ముస్లిములకు సభనూడ జరుగుచున్నది. మహామృదీయులు కాంగ్రెసునందు గొప్ప భూపాయములను ప్రత్యేక పాకర్వములను సంపాదించుచు ముస్లిములకు సభలో ఈ సమపాదములను ఈ పాకర్వములను ఉపయోగించుకొను మాధ్యముల నన్నేమించుచుండెదవారు. ఇట్లే 1920 సంవత్సరము నవంబరు నెలనను. 1920 సం. లో ఈదేశపు మహామృదీయులు ఆంగ్లేయులయొక్కయు, ఇతర యూరోపియనులయొక్కయు మోసమును గ్రహించగలిగిరి. మహామృదీయులపంపునకు ఈ

యూరోపియను వారులు చేతు కలపెట్టిన ప్రామామును తెలిసి కొనిరి. మహామృదీయులేమిన్నిటియొక్క స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించుటకు కలెక్టరుమహాసభ జేర్చరచిరి. మహామృదీయులే కేములకు స్వతంత్రములేనదే హిందూదేశములో హిందువులకన్న కొన్ని హెచ్చుబాక్కులు సంపాదించినందున గలుగగలయో జనము మృగ్యములని మేము భావించితిమి. హిందూస్వరాజ్యము కొరకు శ్రమత్నించుచున్న కాంగ్రెస్ మహాసభ ప్రాంతర మహామృదీయుల కష్టములు తమవిగనేమింది కలెక్టరుమహాసభ యొక్క ఆర్యములకు సహాయ మొనర్చును. మహామృ గాంధీ గారి నాయకత్వముకొరకు కాంగ్రెస్ ప్రాంతర మహామృదీయు లకు అపూర్వమహాయ మొనర్చి మహామృదీయుల భక్తిగౌరవము లను సంపాదించ గల్గెను. నాటినుండియు కలెక్టరు మహాసభ వారు మహామృదీయు రాజ్యముల స్వార్థత్వముతో కాలు హిందూస్వరాజ్యముకొరకు నూడ ప్రయత్నించుచున్నది. నాటి నుండియే మహామృదీయుల ప్రత్యేకపాక్కులకొరకును, సమ పాడుములకొరకును ప్రయత్నించుచున్న ముస్లిములనుయొక్క ప్రామామును తగ్గెను. 1920 సం. మ. లోను 1921 సం. మ. లోను కాంగ్రెస్ కలెక్టరు సభలోకాటు ముస్లిములకు సభ నూడ జరిగెను గాని 1922 సం. మ. లో ముస్లిములకు సభ జరుగలేదు. వీని యర్థ మేమనగా మన దేశమందలి హిందువులును, మహామృదీయులును తమస్వసం ఘముల ప్రత్యేకపాడుములకొరకు యుండగలవో పోరా డుట, తేరమాడుట మా, రెండుసంఘములును కలసి హిందూ స్వరాజ్యముకొరకును, దానిసత్వము ననుభవించుచున్న యితర మహామృదీయు లేకములయొక్క స్వరాజ్యముకొరకును చేరులు గలవి పనిజేయుచున్నవి ఈ సందర్భ మెంతయు మధ్యమాచకము గాదా! మనలో నిట్టితేజమర్థ ముండుటకై గడచిన మూడు సంవత్సరములలోను మన మిద్రభక్త్యులతో పోరాడి కొంత వరకు జయము పొందగలిగితిమి. కాని మనలో ప్రస్తుతము గానించుచున్న,

మాంద్యావస్థ

మాడ చాలచింతా మగుచున్నది. మహామృదు 1922 సం.లో చెర కేకముందు అంతకును అమలులో లేదనెని జెప్పు చున్న తీవ్రముద్యమమును ఆపుజేసెను. 2,000 మంది ప్రచార కులును, నాయకులు చెరకొనారని గాంచియు తీవ్రకార్యక్రమ మును విజయమునకు నడుపుతారు లేరని తెలిసినప్పుడును ఆయన యట్లు జేసియుండుటయే మంచిపని. అదియునుగాక చాలాచాలా యందు జరిగిన ఘోరములను చూచినవోడనే సమిష్టి కాంగ్రెస్ లు ఘనము నానుచుములో నడుపుటకు వీలులేదనియే ఆయన భావించెను. అప్పటిలో జైలునందున్న నాయకులు బహుటి విచ్చివడియు తీవ్రకార్యక్రమము నొకదానిని ప్రబలయెడుటవెట్టి దానియొక్క రాధ్యతనంతన వహించి నడుపుతరని ఆయన యభి ప్రాయపడెను. కాని నాయకులు ఒకరినొకరు నొకరు విడుద లైరి. కాని వారిదృష్టి అస్వహృద్యములమీదికి బోయెను. మనలో నుత్సాహమును పురికొల్పి మనలను 1921 సంవత్సరములోవలె విజయమాధ్యమున నడిపించు మహానాయకుని కొరకు మనము చేచి యుంటిమి.

ఆంధ్రుల బాధ్యత

ఇట్టి క్షిప్రపరిస్థితులలో, యిట్టి చిక్క సమయ ములో ఆంధ్రీ దేశమునందు రాబోవు కాంగ్రెసు మహా సభ జరుగ నున్నది. కాంగ్రెస్ మహాసభను జయప్రథముగా జరుపు రాధ్యత మీరై నున్నది. దేశమునకు విజయపాదముగ నార్యక్రమమును ప్రసాదించు రాధ్యత మీరైననున్నది. ఆంధ్రులు తమతమన్న ఈ ప్రపంచరాధ్యతను గ్రహించి దానిని నిర్వహించవలెను.

కాంగ్రెస్ మహాసభను జయప్రథముగా జరుపుటయేగాక కలెక్టరు మహాసభను నూడ జయప్రథముగా జరుపుభారము తమ పైననే గలదు. ఈరెండుసభలను, ఈరెండుసంఘములను ఒకే విధమున వ్యభిచారకలెనుగాని ఏది మొకగా నున్నను దేశమునకు ముక్తిలేదు.

ఈ పట్టణమునందలి మహామృదీయులను ఎక్కువగా తెలిసికొనుట వీలు చిక్కనయకు యాతులు హుస్సేనుగారు కొద్దిగా తమ ఆసంప్రప్తి గనుపర్చిరి.

ఇదివర కెక్కడను, ఎన్నడును గాంచని భిక్షు భరించిన సభికులు హిందీనందుల కాయనకు గల్గిన మహాసంతోషమును తెలియచ్చిరి. మదరాసునందలి గొప్పసభలను హిందీ నయియు, అం దుపవ్యసించిరి నదియు, గాని ఆ సభలలో చాలమంది విదేశ కష్ట్రములనే భరించుచున్నారనియు, రాజమహేంద్రవరము నం దట్లుగాక భిక్షు భరించిన సభికులు కల సభలో నువ్వని గించు భాగ్య మొనగూడినందుల కాయనకు చాల సంకేతయ్యె ననియు జెప్పి ముగించిరి.

2. అబ్దుల్ హక్కిం సాహెబుగారు నూడ గొప్ప సంకతు లను కొలపకాలము జెప్పిరి.

వీరు రువురును కల తేది మధ్యాహ్నము బండిలో ఏలూరు లెగ్గి

ఎం. వి. నారాయణ మినను

గవర్నరునకు మదరాసు పాశలమనాదరు

ఎ. వి. నారాయణమినాగారిని నిధింపబడినట్టితాం తరవానికీను ప్రాజెక్టునకు భూములనుబట్టి, గవర్నరు కల ప్రత్యేక అధికారము నుపయోగించి, మద్రాసు కలెక్షనంధి కేట ద్రువేసి విడిచివెట్టరలెని కొరు మిదు ప్రామామునం ది పాడులో ప్రభులుగ గవర్నరుకు ఒకమామారుంజిరి. మన జరుగి నంతటి ముంబ్బికలలోటి లర్. రామచంద్రఅయ్యన సి. ఎస్. తెంతలదా, బల్లాడి స్వస్థానాధ్యక్షి, టి. ఆర్. తెంతలదామరాష్ట్రీ, సి. గోపాలమింక, రా. వి. టి. రంగా దారి, కాక్కురు స్వామిభాషకు మొదలగువాక గలరు.

మహాదరు

మహాదరు. 0. దీక్షింధి వివరములు గలవు. ఈ మహాదరు సుంకముజేసికొనాలి మలవాడ కాస్త్రత్వము కొందిరు గలరు. ఎ. వి. నారాయణమినాగ, మదరాసు కలెక్షనలయందును కట్టణము నంది కొంతకాలము నుండియు నేలంబునన్నాయంబు వీడర్చిత్రిగా నుండెను. మలవాడ తిరుగటానునంది తమవారిచార్యు వివిధ దాని బట్టియు చూచిదానినిబట్టియు, నారాయణమినాగ నుకంపుల్లముగల్గొని యిది మాకు సుపూర్ణముని విశ్వాసును గుడిరెను. ఈ అనుమానంబరల్లో వివిధ రాజకీయకీముల వాడు గలరు. ఇంకొకరికెప్పుడును రాజకీయంబు పాల్గొని వారుగలరు. అంతిముగా వీరిలో చాలమంది అసహాయాద్యులు మును, అయిద్యులు చక్క నుండి చికివాడు. వీరిలో కొందరు తిరుగటానులో చాలవత్తులు నందిరి అయిప్పటికిని నారాయణమినాగునే నేరముల వాకడొనర్చు లేదని వారికి ప్రాధికారములేదు. నారాయణమినాగునై కత్తి లెట్టుకు నేలంబునై నారాయణమినాగు కీక్షితులడెను. 1921 ల. 24 తేదీన నారాయణమినాగునై నేలంబునై నీడు మాకీకాగుం తుకు తిరుగటానులోతెనెన బోలించును నుకన్యనించెన ఆన నినై నేర మాకీక్షితులడెను. చాలకట్టుకొనిరికొనెనకు తెలిసి ఇరువురు మాకీక్షితులలోమే అట్లు నాక్షిత్తులడెనగిరి. మంతేరి యిందీ యింకాకాగున మంకరకు తెలిసిరికొనెనకు నని అంకీకరకు తెలిసెను. మంతేరియందు నారాయణమినాగు ఎప్పుడును నక కాగ్గరమునొప్పులు వింతెని మంతేరిని రాగగరముల నాక్షిత్తులడెనగిరి. ఈ మహాదరునై సంకీకము లొనర్చిన వారిలో మంతేరి కాస్త్రత్వము చాలమం దిలరు. ఇట్టిముకల్గొనెనకునంది వారు నూడ విరుండు లేదు నారాయణ మాకీక్షితుల తిరుగటాను నలుమటకు రికెక్తి కొలది ప్రయత్నించుచు అధికారులతోర్చుడె. ఇట్టికీక్షితు లందు కథుర్వమునాడు మిక్రెల్వేకాధికారము నుకయోగిం చి ఎం. వి. నారాయణమినాగును కలెక్షనంధి విడిచివెట్టరలె నని ప్రాశ్నించుచున్నాము.

ఇట్టి మహాదరు, కట్టణములవాడు జిల్లా పాశలచే గవర్నరునకై పంపుకొనబడెను. తుకకాడు రాజా, డి. బి. కృష్ణకాయన, ముగదారాజా, నీంబూరి రాజాగారి తమ్ముడు, మంతేరి రాజఅయ్యగారు, కె. వి. రామమినాగు, మాధవరాజా (జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు) గార్లు నీంబూరు నీవి యరు తిరుగుటకుగాను ప్రత్యేకముగ నొక మహాజరు నంజెను.

జుర్రాబ్ మాత్రలు

నెల దర్శి 1.కి రు. 0.6-0. వి. పి. తో 0-11-0. మనము సకాలమునకు నదిగా తెలుపబడిన ఆకలి మంద గించి పార్తికడుపు ఉచ్చి అనేక వ్యాధులకు కారణ మగును. దినము రాత్రి ఒకమాత్రము తిని ఘనబద్ధకొగముమాని, ఆకలికలిగి కలెక్షమున కాకోగ్యము కలుగును. వీటిలో నేపాళము చేర్చబడి యుండలేదు. ఈ మాత్రలకులక భిక్షముగ వికరచములు కావు.

పగుళ్లకు తైలము

నెల దర్శి 1.కి రు. 0.6-0. వి. పి. తో 0-11-0. 1 దర్శి మొదలు 6 దర్శిల వరకు పార్తిక 0.6-0. మాత్రమే. అరికాల్లు, అరిచేకులు, చర్మము కారకలనన, కిరగాలి నలన పగిలి నీరుకాయటయొక, తలపుట్టుటయొక సంభవించును. ఈ తైలమును రాచిన పగుళ్లకుని తలపుట్టు మంచివర్యము రాగల కు. పగుళ్లకొచ్చియు నయ్యునును. స్వల్పక్రమము. కాలి పగుళ్లకు ఈ తైలము అత్యంతోభయకరము. అమృతాంజనం దీహో, మదరాసు - లొంబాయి.

మృతానురాధానిలాని న స్థానములను పరిశీలించుటకు
 కర్నూలుజైలరు గారిచే నయమించబడిన ప్రతినిధియైన, నున్న
 ప్రతినిధి యగు పి. మేకేక. బి. సి. ఆర్. గారు 10 వ తే
 దినానకాలమును పునఃప్రశ్నించబడినదియు, ప్రతినిధి
 ప్రయత్నముల మార్పును తెలియజేయుటకు అప్పుడే ప్రాతః
 ఉద్యానచేయదునియు తెలియజేయుచున్నది. వారింట్ల
 10 వ తేదీ సాక్షులమును భరతు నుండురు (అ. ప్ర.)

శ్రీ కవారము

స్వరాజ్యము తేనెండుచే భారతీయ మొన
యిట్లుదులకు లోనగుచున్నదో తెలిసికొనుటకు
రాజు లోకమీషను కయ్యమక మొక్కటిచాలును.
స్వరాజ్యము స్వరాజ్య మని భారతీయ లుద్భవించు
చున్నారు. కాని చేదవకు దెచ్చుటకు అధి
కారులు యత్నించుటలేదు. దేశమునందు ప్రజల
ఆర్థికదృస్థికిని నివారించుటకు మార్గముల నరయు
రయిరి. అధినివేశరాజ్య భాంతీయ అ దృస్థిని
మాన్యులకు మార్గము గనుపింపదు. ప్రపంచము సం
దెల్ల కీరిని గంచిననానకులు కారాగృహము
లలో మ్రగుడున్నారు. ప్రజల జన్మస్వాతంత్ర్యము
లకు భంగము వాటిల్లుచున్నది. ఇకను నెన్నియో
కష్టములు ప్రజల నావరించియున్నవి. ఇవిచి స్థియు
వెంటనే పరిష్కారమగుట, అధికారులదృష్టిలో
నెససము గాదు. వెంటనే పరిష్కారము గావల
సినపక్షస్థ ఏదో యూహియను సర్వములోని
యన్నలోద్యోగుల వేతనపక్షస్థయే. ప్రపంచ
ములో నేదేమునందును ఇండియను సీటుసర్వేసు
వారినుభవిం చెడియధిక వేతనముల మెసగుటలేదు.
సర్వసు యద్యోగులవలన, దేశమున కెంతధన
కష్టము గలిగెనో దాదాభాయిసారోజీ, దీర్ఘి మొద
లగు సంస్కర్తలు కనులగట్టెనుల వివరించియుం
డిరి. వీరవేతనములు వెనుకటికన్న విశేషముగ
వించబడెను. మాంటాగుగారు ముందుగ సర్వసు
ఉద్యోగులకు తృప్తి గలిగించుటకు, వారివేతనము
లను హెచ్చుజేసెను. ఇప్పుడు అవియు జాలక
ంకను హెచ్చుజేయవలెను మొర వినుపించు
చున్నది. రాజు లోకమీషనువారి కగువ్యయమును
రాకరించి సామ్రాజ్యశాసనసభవారు తమయస
వృత్తి జూపినను, రాజప్రతినిధిగారి వ్యయమును
వరిల పునరుద్ధరించిరి. సంస్కరణములవలన,
మందూ దేశవ్యయభారము మిగుల హెచ్చెన. దీనిని
రింపటకై, ప్రజలపై క్రొత్తిపన్ను లనేకములు
ధింపబడెను. మరిల సర్వసు ఉద్యోగుల హెచ్చు
వేతనములను హిందూ దేశము భరింపవలసియున్నది.
కొడికొంచెము గను, లక్కడకొంచెముగను వ్యయ
మును తగ్గించినంతమాత్రమున ప్రయోజన ముండ
దు. వ్యయప్రవాహము పొంగి పొరలుచుండ, దాని
మందర చిన్నిచిన్ని అడ్డకట్ట లేమి నిలుచును?

రాజ్యలో కమిషను డిప్లీలో మొన్నటిదినము
నూడెను. దీని ముఖ్యోద్దేశము నర్జను యుద్వ్యోగుల
వేతనయాలను వృద్ధి కలుపుట యనుటకు సంబంధము
లేదు. ఈ యుద్వతిమి నకు దోడుగ పరికొన్న
సందర్భములు చెప్పి నడచుగాని యవి నామమాత్ర
మని దిలుపవచ్చును. ముఖ్యోద్దేశమును మరుగు
కరుచుటకు వీరులేరు. ఇట్లీకు నర్జను కమిషను
కాదు ప్రజలకిచ్చిన ప్రశ్నోత్తరమును కాంచిన,
నిజము ఇట్లీ కమిషను కమిషన్ వారిని ప్రేతేమిదో
మొదటికములు పంపి పొడగిల్లెను. యూరపియను
మొద్యోగు లేల నుండుననుని వనక ప్రశ్న రాగ,
పరిపాలనమునందు ఉన్నతపరిమాణమును నిలుపుట
మవసర మని నూచింపుటదను, ఇవ్వమను అట్టి

సాక్షి గనుమీచుచున్నది. పరిపాలనాపరిమాణమును నిలుపుటకు, యూరపియను యుద్యోగులెంతవరకు గావలయు నను ప్రశ్న యొకటి గలదు. పరిపాలనా శ్రేష్ఠతను నిలుపుటకు, యూరపియను యుద్యోగులొక శతక మను సిద్ధాంతము సంగీకరించుచున్నంత వరకు, వ్యయకరమగు నిట్టిపర్వాటులు చేయబడుచునే యుండును. పరిపాలనాశ్రేష్ఠతకు గాని పరిమాణ మావకు గాని, ఒకకొలత గనుపి పడు. భారతీ యోద్యోగులను నియమించిన మాత్రమున, పరిపాలనాపరిమాణము ప్రికించు నని వాదించుట యర్థరహితము. రాజోపు ఇరువది సంవత్సరములలో యూరపియను యుద్యోగుల సంఖ్యను క్రమముగ నేమయిన తగ్గించుటకు సాధ్యపడదనాయని, యొక ప్రశ్న గలదు. ఇరువది సంవత్సరములలోపల నయినను భారతీయోద్యోగులను నియమించుటకు సాధ్యముగాకపుడు, కనిపించి యాశలతో నిక బని ఏమి? సైన్యములో భారతీయులకున్నతోద్యోగములు లభించుటకు ముప్పుదినంవత్సరములలోపల గాని ఎటుల సాధ్యపడదో, ఇతర స్యోనులందు సైతము అటులనే సాధ్యపడ దని తేలుచున్నది. ఈలోపుగ స్వకరిపాలన మిచ్చినను, భారతీయోద్యోగులను నిమిమించెడి అధికారము ప్రజలకు లభింపజాలదు. సంస్కరణములద్వారా స్వరాజ్యము బడయ నెంచువారి పంగతిని గుర్తించి, ఇక నయినను తేరుమార్గముల నన్వేషించుట భావ్యము.

భారతీయోద్యోగులను నియమించిన మూత్రాన
స్వరాజ్యము లభించు నని భావింపగూడదు.
యూరపీయును అధికారవర్గస్థానమున హైందవాధి
కార వర్గము నిలిచియుండుట దప్ప ఎక్కడు
లాభము గలుగజాలదు. ప్రస్తుత పరిపాలనా
విధానము మారి స్వపరిపాలనమునకు చోటిచ్చిన
గాని, ప్రకేచ్ఛ నేతజేటజాలదు. కాని సంస్కరణ
ములను నమ్ముకొనిన స్వరాజ్యము అభివృద్ధి
యగుండ, ఉన్నతోద్యోగులు హైందవుల పాల
నకు పైతము సిద్ధింపజాలరు. సర్వీసు యుద్యో
గుల వేతనములు, అల్ల వెన్నులు, పెన్షనులు, మొద
లగువానిని ఎంతవరకు వృద్ధిజేయవలయు నని
యడుగబడుచున్నది. ఇక్కడిచ్చే యత్యధిక
వేతనములు అల్ల వెన్నులు పైతము, యూరపీయును
యుద్యోగులకు చాలనియెడల హిందూదేశము
వారి నిహాయమును కోల్పోవక దప్పదు. నెచు
కటి యంత శ్రేణుముగ నుండకపోయినను, భారతీ
యోద్యోగులతో ఎట్టులెటులో పరిపాలనమును
జరుపుకొనగలదు. గుర్ఖర దారిద్ర్యము ననుభ
వించుచున్నపుడు, పరిపాలనా శ్రేష్ఠత కాశపడిన
లాభ మేమిందును? హిందూదేశముకొరకై, యూ
రపీయును యుద్యోగులు ఇంతటి కష్టములకు లోను
గానక్కరలేదు. హిందూదేశ మీయగలిగెడి
వేతనములు నిజపోనియెడల, వారు స్వదేశమునందే
నిలువవచ్చును. పరిపాలనము ఎట్టులెటులో జరిగి
పోవుచుండును. హిందూదేశ మీసంగతిని తెలియ
జెప్పుట భర్తృచుయినను, అటులజెప్పుట కధికార
మివరికిగలదు? భారతీయులు తమ మన భావ
ములను వ్యక్తీకరించుటవలన లాభ ముండదని ఇది
మనకే నెల్లడియ్యెను. ఇంగ్లండు ఎటుల నిర్ణ
యించిన అటుల తలయొగ్గవలసిన స్థితి వర్వకినది.
యూరపీయును యుద్యోగులు హిందూదేశమున
కక్కరలేదనినను, వారి నిక్కడికు బంపించుటయు
గాక, వారి వేతనములను గూడ హెచ్చించెదరు.
ఇట్లము లేరున్నను. యూరపీయునంతను హిందూ
దేశము భరింపజలయును. లండనుకైమ్ము మొద
లగు వర్తక లెటుల నాజ్ఞాపించిన నటుల బదిగ

చున్నది. ప్రజలెట్టి దుస్థితి ననుభవించుచున్నారో సరియే, ఉన్నతోద్యోగులకు మరింత హెచ్చుబీముల నిచ్చిన గాని, యీ పత్రములు తృప్తిజెందవలసిన భారతవర్షపు నిస్సహాయస్థితిని గ్రహించుకొంతకన్నను వేరునిదర్శనము లేవి గావలయును ఇంకను సహకారమును నమ్ముకొని బానిసల బాముక్తిగలుగు నని భావించెడి వారిని గాంచిన బాధయగును. రాయల్ కమిషను నియామకమున ఏ శాసనసభ లాటంకపరుప గలవు? శాసనసభలను సంస్కరించినను అంతరింపజేసినను, ప్రస్తుత దుస్థితి దొలగనేరదు. రాయల్ కమిషను నియామకము క్కరలేదని ఎల్ల రుద్దొప్పించినను, సమర్థుగా బోలు మితవాదులు విచారణసంఘమునందు సభ్యులగుట కంగీకరించుట విపరీతముగ గనుపించక మానదు. సహకారమార్గమువలన గలిగెడి చెడగల నిడుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. దేశమున కెట్టి యవమానములు చేకూరినను, ఇట్టి సంఘములలో పాల్గొనిన ఏద్యులలాభమో గలుగు ననియు, దానిని పోగొట్టుకొనుట భావ్యము గాదనియు, సహకారవాదు లెప్పటికప్పుడు వాదించుచుండుట ఎప్పుడును ఏ స్వస్థాకార్యమో వారి దృష్టి నాకర్షించుచుండును. ఆత్మగౌరవమును నిలువ జెట్టి కొనుట ముఖ్యధర్మమని వారు భావింపరు, ఎప్పటి యవమానముల నప్పుడు మరచి, ఉన్నదానితోనే సంతృప్తిజెండెడి మనోవైఖరియే, పరాధీనభావమును పెంపొందించుచుండును. రాయల్ కమిషను కధ్యక్షులగు శ్రీప్రభువుగారు, విచారణోద్దేశములను గంభీరముగ చెలియజేసిరి. ఈ కమిషను రాజకీయసంఘము గాదనియు, స్వతంత్రసిద్ధాంతిక విచారణసభ యనియు, వీరు జలికిరి. రాయల్ కమిషను, ఇండియా ప్రభుత్వమునకు గాని, ఇండియా రాజ్యాంగ మంత్రులకి గాని, బాధ్యత విహింపదట. ఇయ్యది సరాసరి సార్వభౌమునికి మాత్రమే బాధ్యతవిహించునట. శ్రీప్రభువుగారి ప్రతిపాదనము ప్రకారము, పబ్లికు సర్వీసు సంఘమును గూర్చి ముచ్చటించుట కేవీలు లేదు. సంఘనిర్ణయములను విమర్శించుట కవకాశ ముండదు. విచారణ త్వరలో ముగిసి, రిపోర్టు మిగుల త్వరితముగ వెలువడ వలయునట. విచారణ యయినను అంతయు బహిరంగముగ జరుగదట. రహస్యముగ సాక్ష్య మిచ్చుటలను వారటుల జేయవచ్చునట. పలువురి యవకాశము నుపయోగించు కొందురని యూహింపవచ్చును. విచారణ ఫలిత మేముగనో చెలిసిన విషయమే. ఉన్నతోద్యోగుల వేతనములు హెచ్చింపబడుననుట స్వతస్సిద్ధము. విచారణ తంత్ర నామకార్థము జరుగును. ఇందు నలన దేశము గ్రహింపవలసిన పాఠమేమి? స్వరాజ్యము లేకుండుటచే ప్రజేచ్ఛ కిలుల భంగము వాటిల్లుచున్నది. స్వరాజ్యమును సంపాదించుటకు దేశము తన యావచ్ఛక్తిని వినియోగింపవలసిన తరుణ మున్నయనున దని భారతీయు లెల్లరు గ్రహింతురు గాక!

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు : ఇంపీరియలు, కాన్ఫరెన్సు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి వ్యవహారమువలన దేశమున కట్టి ప్రయోజనము గలిగినో సప్తాగారి వ్యవహారమువలనను నట్టి లాభమే గలిగినను. పరాధీన దేశపు మొలల నెవ్వరును అరికింపజాలని, స్వస్వమయినది. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు, ఇహీతియలు కానినను ఫలితములగూర్చి తమ యభిప్రాయమును స్పష్టముగ చెలిపిరి. వెంకటాద్రిపై వీరి కిష్టము దూరదృష్టి గణనినయుల దోయను.

సానికవార్తలు

శ్రీధర్వంశీరూపా:—శ్రీధర్వంశీరూపా:—శ్రీధర్వంశీరూపా:—

శాసనసభ-అధిమాంధ్ర ప్రతినిధి:—అధిమాంధ్ర ప్రతినిధి:—

ఒక బహిరంగసభ:—మదరాసు మహాసభ

ఉత్తరప్రదేశ్ జిల్లా కల్యాణసభ:—జిల్లా కల్యాణసభ

ఉత్తరప్రదేశ్ అసెంబ్లీలో చూడవలసిన ముఖ్యమైన

సిండికేటు అభ్యర్థి:—అర్. మోక్షమణిమూర్తి

జంతుహింసా నివారణ సంఘము:—మదరాసు

మహారాష్ట్రానుకూల శాస్త్రీయమైన శాస్త్రీయమైన

ప్రయత్నములను విడుదలచేసిన శాస్త్రీయమైన శాస్త్రీయమైన

విశుద్ధసహాయనిరాకరణము

సామాజ్యసమాఖ్య

మరియోక హత్య

అచటలో నివి ఎలవలకు బనికవచ్చునో చెప్పు

విశేష వార్తలు

నష్టపరిహారములు

జ్వరల కిచ్చుటకు శక్తి గలదా యని
నిచారించుట కొక ప్రత్యేక ఆర్థిక వేర్తలసంఘము

పరాసుల వైఖరి

అమెరికనుల యభిప్రాయము

అందక, నవంబరు 7:- రాత్రి 7-30:- ప్రెస్సు పత్రికా విలేజు వాషింగ్టన్ నుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు:- విదేశాగ జర్మనులనుండి వేర్తల మొత్తమును చాలావరకు పోయిందని గాఢ గోరువో ఎంతసేమో ఏకమగ ఇన్వెంటురీ అనిధా నము చేర్చుచుటకు ఏల అవాంఛనములను కలగ జేయకలెనో యునైటెడ్ స్టేట్సువారికి రెండే ప్రభుత్వములు తోచుచున్న యవి. పోయిందే గాని ఇంక గర్భమొత్తమును చాలావరకు నని ప్రకటించుచు లేక పోవలెను. లేకా జర్మనీని విచ్చిన్నము జేయుటకైన ప్రయత్నించు చుండవలెను. లేకా ప్రత్యేక ఆర్థిక వేర్తల నిష్పత్తి భావమును వారు నమ్ముకుండవలెను నుండవలెను. ఇట్టిసంఘము కొకదాని చేర్చుకొని జర్మనుల కంత శక్తి గలవో కనుగొనకలెనని యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వము వారు అంతకుంటే ముందుగ తెలియ జేసిరి. అట్టిరి ఈ ప్రత్యేక ఆర్థిక వేర్తలచే నూడియుండు విచారణసంఘము వారిపై పరాములు అనుమానము కలుగవో యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వమువారు దురుద్దేశ్యముతో నున్నారని యనుట యనిపించుకొనెను.

జర్మను వాతీయవాదుల పాలనము

ప్రెస్సు పత్రికావిలేజు లెన్సు నుండి ఇట్లు తెలుపుచు న్నాడు: (కొత్త ప్రభుత్వము చేర్చుట చేయుటకు జర్మను వాతీయవాదులు తమ కార ప్రయత్నము వాక్కుల ప్రాప్తికొరకు కలగించిరి. వాతీయవాద్యములలో పాల్గొను వర్తకులందఱు తోడ్పడగలరని తెలియజేసిరి.

ఇంగ్లీషు సభజరుగుటకున్న కష్టములు

అందక, నవంబరు 8:- ఉదయం 12-30:- ప్యాంప్ నుండి ప్రెస్సుపత్రికా విలేజు ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:- (ప్రత్యేక ఆర్థికవేర్తల విచారణసంఘమును మానుకొనెదరని ఆయా ప్రభుత్వములవారిసభలందఱు జరుగవలెను. ఈసభలో పరాములు తీర వచ్చును. వేరకపోవచ్చును, అది వారివైపున. అసలు ఇందులో కరాములు చుట్టును. వారికి ఎక్కువదయ్యు రాకలసియున్నది. అట్టిరి వారే రాకున్న యునైటెడ్ స్టేట్సువారునూడ తొలగ కలసికమ్మును. అప్పుడు ఏమియు పని జరుగకలదు. కృతవారము అగిపో లసి వచ్చును.

ప్రభుత్వము తెలియనలు భిన్నాభిప్రాయముతో నున్నను అట్టిసభకు అంగీకరించకు. ఈసభ నునుఖరి గాంచకలదు.

పరాసులకు అమెరికను హెచ్చరిక

జేబిలందు, నవంబరు 7:- యుద్ధమునకు ముందు జర్మనులు ఎటులు వెడడవలెను (కనర్సింగ్) నేడు పరాసులుగూడ మూలదృష్టికే (కనర్సింగ్) చేయుచున్నారని పోయిందేగాని నెట్లు నభ్యుదయ పోవడముగా తీరవలగ అజేసింది.

జర్మనీలో సైనికపరిశీలనము

ప్యాంప్ నుండి నవంబరు 7:- గతమానము 30 తేదీని జర్మనీకి (కొత్త ఇంగ్లీషు లేఖను బంపి అంతర్ముద్రమంకరి సైనికపరిశీలన మును జర్మనీలో (కనర్సింగ్) చేయుచున్నారని. నేడు ఆలేఖను బంపి అటులచేసితిరలెనని. ఈ ఆధికారులు సైనిక దుస్తులతోనే వ్యవహారములను నిర్వహించెదరు. జర్మనీలో నూడ ఈ ఉత్తరపు వర్తించును. మిత్రమండలి కొరతలను జర్మనులు తెరచేర్చునో మిత్రమండలి నిర్బంధవర్తించు (కనర్సింగ్) చేయెదరు.

భారతదేశ సంస్థానాధీశ్వరులు

ఝార్ఖండునుపరాజుగారు చాలవరకు అలోగ్యమును గావించి, దీకంటకు ప్రారంభములో ఇండియాకు బహుశతరేఖన, ముగ్గురు వారి సాహెబుగారు 22-6 తేదీని బహుశతరేఖన, ముగ్గురు గయ్యుగారు నేడు బహుశతరేఖన,

సైనిక పరిశీలనము

జర్మనీలో జరగించు

లెన్సు ప్రెస్సుపత్రికా విలేజు నుండి జర్మనీలో నూడ దనుట అందక, నవంబరు 7:- రాత్రి 9/55. జర్మను సైనిక ఏర్పాటులను మిత్రమండలి పరిశీలన గావించుకలెనని జర్మనీకి లేఖనుపంపిచున్నారని విని జర్మనీలో వారు తీరవలగ తమయను ముఖిని జాసిరి. జర్మనీలో మిత్రమండలి అధికారులు జర్మనీలోను బాకీయలను, కర్మాగారములను పరిశీలించిరని వారి (పోయెటలకు) తమ ఉత్తరవాదులను గావాల మనుష్యులూడ (లెన్సు ప్రభుత్వమువారు) రెండుమాత్రము సైనికపరిశీలనము కంగీ కరించరాకని హెచ్చరించుచున్నారని మూలవినిండి ప్రెస్సు పత్రికా విలేజు తెలుపుచున్నాడు. ఇప్పుడు జర్మనీలో 10, 15 కర్మాగారములందు మరఫరాగులను కేటప్పులను తయారు చేయుటకు అన్ని ఏర్పాటులు జేయబడినవి. హిట్లరు కర్తవ్యము వారు అందరకును అయుధములను పంపిచెట్టుచున్నాడు. మిత్రమండలి సైనికవర్తము జరు చేయవలసి పని ఎంతయో గలదు.

ప్రభుత్వమువారి ఏర్పాటులు

లెన్సు ప్రెస్సు పత్రికా విలేజు నుండి జర్మనీలో నూడ దనుట అందక, నవంబరు 7:- ఉదయం 12-30:- జర్మను సైనిక ఏర్పాటులను మిత్రమండలి పరిశీలన గావించుకలెనని జర్మనీకి లేఖనుపంపిచున్నారని విని జర్మనీలో వారు తీరవలగ తమయను ముఖిని జాసిరి. జర్మనీలో మిత్రమండలి అధికారులు జర్మనీలోను బాకీయలను, కర్మాగారములను పరిశీలించిరని వారి (పోయెటలకు) తమ ఉత్తరవాదులను గావాల మనుష్యులూడ (లెన్సు ప్రభుత్వమువారు) రెండుమాత్రము సైనికపరిశీలనము కంగీ కరించరాకని హెచ్చరించుచున్నారని మూలవినిండి ప్రెస్సు పత్రికా విలేజు తెలుపుచున్నాడు. ఇప్పుడు జర్మనీలో 10, 15 కర్మాగారములందు మరఫరాగులను కేటప్పులను తయారు చేయుటకు అన్ని ఏర్పాటులు జేయబడినవి. హిట్లరు కర్తవ్యము వారు అందరకును అయుధములను పంపిచెట్టుచున్నాడు. మిత్రమండలి సైనికవర్తము జరు చేయవలసి పని ఎంతయో గలదు.

జర్మనీ కల్లోలము

నమిషించునున్న వివర్ధక

రైనుస్ట్రీల మొలు.

అందక, నవంబరు 7:- రాత్రి 8-35 గంటలు. ప్రెస్సు పత్రికా విలేజు నుండి ఇట్లు వ్రాయుచున్నాడు. రైను స్ట్రీలు (రైటింగ్) సామాన్యము దున్న స్ట్రీలకు మనకు కలగు యటుల మొలుచెట్టుచున్నాడు. ఈ అంతర్ముద్రమంకరి తోడ్పడు దని 69 స్ట్రీలు సంతకము చేసి చూపబడవలెను. ఈ (కనర్సింగ్) సామాన్యసభవారికినూడ పోవుచున్నది ఇక మాకు తెలుసు జేసియు తోచక మిమ్ములను జేసుకొనుచున్నారము. యాద ఆగ్రహములే పరిశ్రమలు అడుగంటింది. మారుకొనెదరని తోడు అయుధములై ముమ్ములను నిరాయుధులను జేసి అసహాయములై యున్న మూకలను రికార్డింగిని అనుకేర ముమ్ములను విచ్చించిదగ్గ (కనర్సింగ్) చేయుచున్నారము. కొనుచున్నారము, కొకకాల మానుకొనిండుచున్నది మాకు వాగ్ధి లేదు. మాకేమి పనియెను నేను చేసికొనకలెననిచున్నారము నేను విశేషమైనట్లు చేయులో బడివారము. అకటివాధ కొరతలే మిమ్ములను కేరలుతోచుచున్నారము. నీకుమించెదరో పాలించుచెదరో మీకేభారము. మీసామానులను ఏమిచేయవలసి విదితమైన మారముగాదు. నేను నూడింపకలెనని. ఏదైన చేయవలెననిచెదరని మాప్రాణములు నీ అనకభూర్యమేచేయుదు. 'లొవింగ్'కయెదరు లేదు..... (ప్రాణంబులతో కాత్తల్ దచ్చె) నను రీతి నున్నారము. మీరేకప్పు విక్కెదగము. నీకుమించెదరో (కనర్సింగ్) రైనుస్ట్రీలకు, జర్మనీ యూరపు పీటికోరాలు (రైటింగ్) సామాన్యము అల్లకల్లోలముతో మునిగి అసంఖ్యాకముగ మాప్రాణములను విడుదలభూర్యమే మీరు కేరలును సహాయము చేయ జేయుచున్నారము.

నెవరేటిస్టులను

ప్రవాసమున కంపుట

కాన్, నవంబరు 7:- ఎయిక్సులాభాములో ఇటీ కల తెలియనకు చేసిన వర్తకులట్టి 2000 నెవరేటిస్టులను పరా నులు కాన్కెగ్గర బట్టుకొని ప్రవాసమున కంపిరి. (రైటింగ్) కనర్సింగ్ పోటీ కొద్దయెదరు కలూముల సంఖ్య హెచ్చు జేయబడినది. ప్రభుత్వముల ఇద్దరునెవరేటిస్టులు ఎయిక్సులాభా ములో ప్రవేశించుటకు ప్రయత్నించిరి. కాని నేడు వారు అరెస్టు చేయబడిరి.

ఇండియనుల ప్రభుత్వము

దోమినియనులకు ఎక్కువసౌకర్యములు

అందక, నవంబరు 7:- సామాన్యజ్యోతిషభవారు మరల ఇండియనుల ప్రభుత్వము గూర్చి సర్పించిరి తమకు ఎక్కువ సౌకర్యమును కలగ జేసిందియలకు దోమినియనులందఱు లందఱు (రైటింగ్) ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతను జాసిరి. (రైటింగ్) ప్రభుత్వమువారు విశేషములను చేయుటకై (కొత్తపన్నును విధించిన రినియు, దోమినియను సుముఖుల స్వేచ్ఛ) నే కన్ను లేకు. ప్రజే కింనుట కంగీకరించెద రినియు చూడరు తెలుపుచున్నాడు. ఈ కొత్తపన్నుల కిరుక ఇటు అందును 'అపిల్' పండ్లవిద ఒక వాడెదరు తెలు యు యెవుకు రి పిల్లింగులు. మరలయిమిగ గావులకు 1-1 అరుపెన్నులు. లేనవిద వారి (రైటింగ్) పండ్లవిద 10 పిల్లింగుల అరుపెన్నులు విధించ బడును.

మరిగొన్ని సారాములవిద దోమినియనులకు లాభకర ముగ కన్నులను (రైటింగ్) ప్రభుత్వమువారు విధించెదరట. 1917 సంవత్సరములో సామాన్యజ్యోతిషభవారు ఇండియనుల ప్రభుత్వమువారు జేయబడిన తీర్మానమును మరల ఏగ్గిరముగ భావించెదరి.

అధికారము గెలికెయిండు చాలముఖ్యమని ఏగ్గిరముగ తీర్మానించిరి.

సామాన్యజ్యోతిషభవారు కయారై న సరకులకే ముందు కంట్రాక్టు నీయకలెనని. ఈకంట్రాక్టును తెరచేర్చుటకునూడ సామాన్యజ్యోతిషభవారు కయారై న సమయము వాడెదరె నని. సామాన్యజ్యోతిషభవారు అకలంబించిమిత్రము (కనర్సింగ్) ప్రయాణము చేయుటకు బన్నీ గారి సాకావిమానము గూర్చి జేయు యభిప్రాయము తెలియజేయకలెనని.

మెల్బోరన్ పోలీసు సమ్మె

అధికారుల కట్టుదిట్టములు

మెల్బోరన్ నవంబరు 7:- పోలీసు సమ్మెగట్టుటచే నున్నా తీరన అల్లరులన్నిటిని అకండియం పోలీసు ఏమివరు తెలుపుచున్నాడు.

(కనర్సింగ్) భంగము లేకుండజేయుటకు, తేకములో సుక మరఫరాగులకు భంగములేకుండుటకు (కనర్సింగ్) పిల్లి వొక దానిని పార్లమెంటు వారికి కమర్సింగ్ కలెనెను. సారాయని మిత్రము విక్రయించకలెననియు, నీకులలోసభలను జేయుటనుగూర్చియు, కొన్ని నిబంధన లిందు జేయబడినవి. పీటిని జరచాటరదు. యూనియను నిధిని ఇంకమొత్తముకంటె ఎక్కువ నిలువజేయరాదనియు ఈ నిబంధనల నల్లంఘించినవారికి కేసు విధి:పంతునియు తెలియజేసిరి.

విక్టోరియాకానసభవారి పట్టుమును రెండవసారి ఆమో దించిరి. కార్మికసభ్యులు మాత్రము కమిటీలో ఆజేసిండుచునే యున్నారము ఈసమ్మెకులన గల్గినసభ్యులకు మేము ఉత్తరవా దులము గావాల మని భీమాకంకెనవారు తెలియజేసిరి.

ముప్పియుద్ధము

ఇంగ్లీషు మరల చనిపోవుట

అందక, నవం 8:- డెల్టాదుర్గ దేశమును జూతుటకు పోయిన అంగ్లేయుల దోడు మెదడు కమిటీపోయి చనిపోయెను. ముప్పియుద్ధములో (ప్రత్యేక) ఇరిని (1 దుటచే ఈ దురదృష్ట కలసిం చెను. (ప్రెస్సుకాన్)

భూరివిరాళము

జనవరి ఒకటవ తేదీ ముందుగ అందెను నై ద్యాలయము నకు ఎకమ సహాయముచేసినను దానికి రెండంతలక 8000 పా నులకుట ఇచ్చెదనని ఒక తెరవాక గుప్తదానముచేయబలించెనని నట్లునట్లు ప్రభుత్వ (కనర్సింగ్) చేయెదరు. (ప్రెస్సుకాన్)

బిటిషుఇండియా సంఘము

వారు పార్లమెంటు నెదురుగ కార్మికముగ కార్యా లమును జేర్చుకొనిరి. భారతదేశ వ్యవహారములను గూర్చి నెట్లు ఒకసారి ఉపవాదముల విప్పించెదరు. మొదటియెడవాద్యము నిట్లుటికొనక కే ప్రెస్సుకాన్ రిషుగా రిచ్చిరి.

కాకినాడ పురపాలక సంఘము

అధ్యక్ష పాఠ్యముల ఎన్నికలు

(స్వకీయ విలేజ్)

కాకినాడ, నవంబరు 11:— నేటి పాఠ్యములకు 10 గంటలకు కాకినాడ పురపాలక సంఘ సభ జరిగినది, రావులవాడకు ప్రేమా వెంకటచలపతిగారు తప్ప తక్కిన 11 మంది సభ్యులును సమావేశమైరి. ఈ సభ్యుల కొత్తగా ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు డి. బి. కొమ్మిరెడ్డి నూర్యవారాయణమూర్తి నాయుడు, చల్లా సుబ్బారావు, ఇరుకువర్రుల కులజాస్వల్యము, కొమ్మిరెడ్డి కేశవ రామమూర్తి నాయుడు, యల్లాకోస్తుల కామేశ్వరరావు, దుగ్గిరాల వెంకట నూర్యప్రకాశరావు చావలి రామసోమయాజులు గారు, ప్రభువిశ్వసమును తెలుపుచు ప్రమాణము చేసిరి. ఇంతవరకు వైర్యుగానన్న నూర్యవారాయణమూర్తి నాయుడు గారి పదవియొక్క కాలము గడచిపోవుచేత తిరుగ వైర్యుగా నొకరి నెన్నుకొను విషయము వచ్చినది. దీనిపై ఆర్. సి. వెంకటేశ్వరగారు తాత్కాలికముగ సభ క్రాసవాధిపత్యముండిరి. విమర్శించి డి. బి. నూర్యవారాయణమూర్తి నాయుడుగారు సభ్యులకు తమ అభిప్రాయము సీరిగిగా తెలియబరచిరి. తాను 1 క ఫాలనుండి అనగా 13 వ సంవత్సరములనుండి యీ పురపాలక సంఘసభ కధ్యక్షులుగనుండుట తటస్థించినదనియు, తన పదవి మొదటివాయిదా దాటినపుడు తానిక వైర్యుగా నుండ వీలు లేదని చెప్పినప్పటికి సభ్యులబలవంతముచేతను యుద్ధసమయములో తమ వర్తకవ్యవహారము తగ్గిపోవుటచేతను రెండవ వాయిదాలో కూడ వైర్యుగాను నుండుట తటస్థించిన దనియు, మూడవ వాయిదాలో కూడ బహువత్సముగ మీద యీ అంబారి చేసి కట్టిపెట్టినారనియు, ఇదివరలో కీ. శే. కృత్తివెంకటేశ్వరరావుగారు తప్ప ఏవైర్యునున్న యింతవెదకాలము వైర్యుగా పదవిలో నుండలేదనియు, ఆ ప్రేరణగాను చేసిన 9 సంల కాలముకంటె తాను చేసినకాలము అతిక్రమించినదనియు, ఎప్పుడును ఈయనయే యీ వైర్యుగా పదవికి దారము కట్టుకొని కూర్చుండునా యని లోకులు కొందరు అనుకొనకుండ నితరులకు అవకాశమిచ్చు నగుననియు, నింతవరకు తమకే వ్యయము తమ మనుష్యులకలన కలుగుచు ఇప్పటికిని రాధ్యత గల్గిన యీ పాలనములో చేరవైసంతవరకు సభ్యుల సహాయముతో చక్కగ జరిపించుటలో తమకాలము వ్యయమగుచున్నదనియు, కనుక ఇప్పుడైనను తమ్మును తిరుగ నెన్నుకొను ప్రయత్నము చేయకుండ విడవవలసినదని కోరిరి. మరియు, తాము ఇతరులనే కులు పెద్దవారిలోను వైర్యులలోను మాట్లాడిన సందర్భములను బట్టి యీ రాజధానిలోని కెల్ల యీ మ్యూనిసిపాలిటీ అగ్రస్థానము నలంకరించినది చెప్ప వింటినియు, అది అతిశయోక్తిగ గన్పించినను రాజధానిలోని మంచి మ్యానిసిపాలిటీలో నిది యొకటిగ పరిగణింపబడుచున్నదనియు, ఈవిషయము పెద్దపెద్ద సానిటరీ ఉపాధ్యక్షులు లోకల్ అండ్ మ్యూనిసిపల్ ఫరిపాలన కార్యదర్శి మొదలైనవారు ఇది చాల మంచి మ్యానిసిపాలిటీ యనిన్ని యిక్కడనుండివచ్చిన వ్యవహారములు తేరే ఆలోచన లేకుండ కండ్లమూసికొని కాగితములు పంపితేయుచున్నామనిన్ని యీ సంఘములోనున్న సభ్యుల చికచికము సామరస్యము చక్కగనుండుటచేత వారి కేమియు కష్టములేకుండపోవునన్న దనిన్ని చెప్పినియు, తమయొక్క 15, 16 సంల యీ మ్యూనిసిపాలిటీ అనుభవమును బట్టి చూడ వికమత్యభావముతో అనుకూలముగ బరుగుచున్నదని మనఃపూర్వకముగా చెప్పగలననియు, యీ పురపాలక సంఘమును గూర్చి నాయుడుగారు విన్నవించిరి.

మదరాసు కాసనసభకు యీ పట్టణమునకు ఒక స్థానము ప్రాతినిధ్యము నొసంగిరి. గత ఎన్నికలప్పుడును యీసారియును తమకు పోటీలేకుండ ఆ స్థానమునకు తమ్మును పంపుటయు, యీసారి పోటీ రావోయినప్పుడు అట్టి జేమియు లేకుండ ఎన్నికలకష్టము లేకుండ ప్రతిపాలము లేకుండ మరల ఆ స్థానమునకు పంపుటయు, యిది కాకినాడలోని చికచికము తెలియజేయుచున్నదనియు, యిట్టి విషయము యిక్కడివారికే సంతోషముగ నుండుట కాక మొత్తము రాజధాని కేంద్రము తృప్తిగానుండుననియు, నాయుడుగారు వచించిరి.

ఫరిపాలనా వ్యవహారములలో రాధ్యత అంతయు వైర్యుగా చే అయినప్పటికిని దాదాపుగా యావత్తు పని ఉపాధ్యక్షులైన దుగ్గిరాల నూర్యప్రకాశరావుగారికే ఒప్పగించితినియు, వారి యొక్క మంచిసహాయముచే యింతవరకు తయ్యకముగ నొక

సాగించితి మనియు, తప్పని తెలిసినంతవరకు ఏకాగ్రము చేయలేదని దృఢముగా చెప్పగలమనియు, ఇంక నేమైన వస్తుయెడల తుదిపరలేననియు, ఇకముందు తమవైన యీ భారము తగ్గించి అనుకూలమైన వారిని ఎన్నుకొనవలసినదని నాయుడుగారు కోరిరి.

నాయుడుగారు మరల ఎన్నుకొనబడిరి
నూర్యవారాయణమూర్తి నాయుడుగారే తిరుగ వైర్యుగా నుండవలెనని కోరుచు తీర్మానమును పునః చివరకుకు బారాయణగా రుపహించిరి. అనుకూలమైనవారి నెన్నుకొనవలసినదని నాయుడుగారికిని తనపుడు అట్టివాగు అయినయే యని మనము ఎన్నుకొన్నపుడు వారు విధాయకముగా అంగీకరింపవలసియున్నది. కనుక తీర్మానమును బలపరచుచున్నానని చావలి రామసోమయాజులుగారు నుడిచిరి. అంతగా వీలులేక పోయినయెడల కాంగ్రెసు అయిపోయేవరకైనను తప్పక నాయుడుగారు రుండవలెనని లక్ష్మరాజు సుబ్బారావుగారు కోరిరి. స్వల్పభయము కొరకు ఎవరైన చెప్పదురుకాని తమకు గల కష్టమును చూడకని రిలైజ్ చేసి పద్దతిని అంగీకరింతుననియు నాయుడుగారు రనిరి. తుదకు నాయుడుగారు ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిరిని తీర్మానించిరి. పిదప నాయుడుగారు సభకు అగ్రాసవాధిపత్యముండిరి.

ఉపాధ్యక్షుల ఎన్నిక

ఫరిపాలనా విషయములు చక్కగ తెలిసినవారనియు, నేర్పిన వారనియు తృప్తికరముగ కరెస్పాండెన్సు వడిపినవారనియు చెప్పబడి యింతవరకు ఉపాధ్యక్షులైన దుగ్గిరాల వెంకట నూర్యప్రకాశరావుగారికి తిరిగి ఏకగ్రీవముగా ఎన్నిక జరిగినది కాదు. ఈ యెన్నికనుగురించి మూడు లోకసూచమునుండి కొంత గందరగోళము జరుగుచున్నది. కొందరు ప్రముఖులు, వోటర్లు కూడ వీరికి ప్రతిపాలముగా కాన్కాస్సింగు చేసిరి. పెక్కుమంది యీయెన్నికను చూచు కుతూహలముతో గంఘకార్యస్థానమునకు దయచేసిరి. నూర్యప్రకాశరావుగారిని మరల వైస్ చైర్యుగా నెన్నుకొనవలసినదని కొమ్మిరెడ్డి కేశవరామమూర్తి నాయుడుగారు రుపహించిరి. పారేపల్లి వెంకట్రామయ్యగారు రామొందిరి. చల్లా సుబ్బారావుగారు రుండవలెనని పురంచిన వెంకటవారాయణగారు రుపహించిరి. ఆచంట రంగారావు నాయుడుగారు రుండవలెనని దామోదర కృష్ణమూర్తి నాయుడుగారు రుపహించిరి.

సంఘసభాధ్యక్షులైన నూర్యవారాయణమూర్తిగారు ఎన్నికలవరకును లేకుండ ఏకగ్రీవముగా వెనకో ఒకరిని ఎన్నుకొనిన బాగుండును అని కోరిరి. సభ్యులు కొందఱు ప్రయత్నించిరిగాని ఏ అభ్యర్థియు తగ్గలేదు.

ముగ్గురు అభ్యర్థులకును బాటుచేయగా నూర్యప్రకాశరావు గారికి 10 స్థాన, సుబ్బారావుగారికి 5 స్థాన, రంగారావు నాయుడుగారికి 12 వోటు వచ్చినవి. మొత్తం 25 కిని ఒక వోటు నిరాకరింపబడినది. సుబ్బారావుగారిచేత తగ్గించివేయబడినది. తక్కిన యిద్దరుకును తిరుగ బాటుచేయగా ప్రకాశరావుగారికి 12 స్థాన రంగారావు నాయుడుగారికి 17 స్థాన వచ్చినవి. రంగారావు నాయుడుగారు వైస్ చైర్యుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

ఈ యెన్నికలు జరుగుచుండ, బాటు జరిగేవోటుకు ఎవరును పెక్కుకూడదనియు, యీవైర్యుగా వైస్ చైర్యుగా ఎన్నికల కష్టభారములలోనూడ ఎన్నికలకరే గమిగూడి చేతులుపట్టి లాగకుండనుండ కొరకున్నాననియు అధ్యక్షులు చెప్పిరి. ఇద్దరు సభ్యులను తమస్థానముల కూర్చుండవలసినదని రమ్మనిరి. 8-45 గంటలకు సభ చాలించబడినది.

కాకినాడ కాంగ్రెసు

ఖద్దరు భవనము

ఈనెల 11 వ తేదీని కాకినాడలో 88 వ డేరీయమహాజన సభ సభ్యులసంఘ కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు పెండాలు నిగ్గాణము కలకత్తావారికి కంట్లాప్టు యిచ్చిరి. ఇట్లు యిచ్చిట అభ్యర్థిమని పత్రికలందును నాటిసభ్యులను చర్చ జరిగినది. అయినప్పటికి కలకత్తావారికే కంట్లాప్టు యియ్యబడినది. ఈ కంట్లాప్టు యిచ్చుటలో ప్రంభిదేశములోని ఖద్దరునే వాడవలెనని చెప్పిరట. కంట్లాప్టువారు 50 అంగుళములు పెట్టుకొని గజముపొడవున మంచినీరము X 1 కి రు. 0.9-0 లకు వైగా ధరపెట్టిననెను ఈ ఖరీదునకే తునిలో కద్దరవర్తకులు యిచ్చుచున్నారు. ఇందు నుబట్టి తునిలో ఖద్దరు చాకాయని చెప్పకతప్పదు. తునివారు తమకు భారతఖద్దరునిలయుమునకు వీకే 1 కి రు. 2-2.0 లు లగాయకు రు. 2-6-0 ల ధరవరకు నూలు ధరకట్టి సప్లయచేయుచుండిరి. ఇట్టిధరతో X 1 కి 0.9-0 లకు సప్లయచేయుటకు బట్టి నిబ్బంధముగా క రీకద్దరు అని పెల్లడియగుచున్నది. 'వర్తకవర్తమైన ఖద్దరు X 1 కి 50 అంగుళములు పెట్టుకొనిగలిగిన రు. 0-10-6 కు దొరికిన చాకాయన్నమాట. సాధారణముగ 0-11-0 లు 0-11-5 ధరయన్నది. తునివారు తమకు భారతఖద్దరునిలయువారికి సప్లయ చేసేనూలుతో మగ్గులు వారికి నూలుబుచ్చి బట్టి తయారుచేయించి X 1 కి (0-9-0 లకు సప్లయ చేయగలరా? సర్వాసంఘమువారు తుని నూలుతో ఒకతానును అచ్చటనే చేయించి ధరకట్టి పరీక్షించి అభ్యర్థునువాడుట మంచిది. ఖద్దరు అను పేరిట అంభిదేశమువారు గూడ డబ్బు లోపముతో కల్తీ కద్దరు వాడుట కడుకోవలసియుగ నున్నది. ఇంతకన్న మిల్లు ఖద్దరు వాడుట చాల ప్రకృష్టము. విలువతగ్గును. తునిఖద్దరు కుద్రమైన ఖద్దరని శ్రీయత మొసలిగంటి తిరుమలరావుగారు వెల్లె పరీక్షించిరట. మొసలిగంటి తిరుమలరావుగారు సాటిలవద్దకు వెల్లినిజ సీటిని కనుగొననట్లు యీధరనుబట్టియే తేలుచున్నది. ఈనెల 11 వ తేదీని జరగబోవు సభ్యులసంఘసభవారు యీ విషయమై నిజానిజములను తెలిసికొని యీఖద్దరును వాడుటకు నిశ్చయించుకొనుట మంచిది.

తలుకు } శనివారపు సుబ్బారావు.
7-11-28 }

ఈనెల 11 వ తేదీని జరుగబోవు సాధారణ సన్మాన సంఘసభవారికి శనివారపు సుబ్బారావు గారి తీర్మానము

కాంగ్రెసు పెండాలునకు వాడు ఖద్దరు తునినుండికట్టుక భరకు తీసికొనుచున్నారనియు అఖద్దరు కల్తీఖద్దరు అని చాల మందికి నమ్మకముగా నున్నది గావున యీవిషయవారిని నొక యువసంఘముగా నియమించి అఖద్దరు కల్తీకి అయినయెడల వారికి తిరిగి వాపసుచేయుటకుగాను తీర్మానించడమైనది.

కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నాళం చినభీమరాజుగారు (రాజమండ్రి) డాక్టరు భో. వట్టాభి శీతారామయ్య పంతులుగారు

5000 న మోనాలు ఉచితముగా వంచి పెట్టబడును
సాటిలేనటువంటి, పూర్వకాలపు శాస్త్రయుక్తమగు ఔషధములు. మా ఔషధశాలయందు కృత్యముగా తయారుజేయబడును. మేము తయారుచేసినది మిక్కిలి మరుకు గలదని, వ్యర్థమైనదని నర్మించుటకు, ఉచితముగా నమోనాలు కంపుటకు స్థిరమయింపిమి

అతిశ్రేష్ఠతరమైన చ్యవనప్రాస

కుశ్రతమకు, దోషరహితమను సాటిలేనిది, ప్రతివారికి మంచి బుద్ధి ఔషధము, పుష్టికరమైనది. శరీరప్రకృతిని బలపరచును, ఆకలిని పుట్టిచేసి తేజమును పెంచును.

దుర్బలము గల ప్రతినరమును, దగ్గును, చలి, ఉబ్బుపపు దగ్గు, తుయ, నపుంసకత్వము, మూలకంక, కృహస్యము మొదలగు లోగములకు అమోఘమైన గుణము నిచ్చును. నీరసము, తుతువులేని స్త్రీలకు, గొడ్డుకేసము తొలగింపును.

కాడలివర ఆయిల్ కన్న శ్రేష్ఠమైనది.

ధర:—10 తులాలు (20 దినములకు వ్రాపోవునది) రూ. 1/- 40 తులాలు రూ. 3/-

ఆంధ్ర ఆయుర్వేద ఫర్మసి (లిమిటెడ్) 185, మాంటు రోడ్డు, మదరాసు.

డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీనరసింహు వి. ఏ. ఎమ్. వి. ఆంధు సి. ఎమ్. గారిచే స్థాపించబడినది.

అనుమతిచెందిన మూలభవము రూ 300,000. వనూలైన మూలభవము రూ 1,30,054.

క్యాటలాగులు కావలసినవారు ప్రాసిన ఉచితముగా పంపబడును.

పంజాబ్:—మెనర్పు అగ్రికల్చరల్ అండు కో., నం. 176, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
మెనర్పు డాథా అండు కో., 160, వైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

అఖిలభారత ఖద్దరు ప్రదర్శనము

38 వ

అఖిలభారత దేశీయ మహాజన సభ

కొత్తపల్లి దేశీయ మహాజన సభ... (1) కడప జిల్లా... (2) పశ్చిమ గోదావరి జిల్లా... (3) పశ్చిమ ఖమ్మం జిల్లా...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన... ప్రతిభావంతులైన...

ప్రదర్శనముయొక్క నిబంధనలు

1 నిపుణులుగా నూతన పరికరములను, నేతనీయులకును రంగులు వేయుటకును, వండించుటకును, పువ్వులును, యోగ్యతా ప్రకరణములు కవిటీవారి సంగ్రహము.

2. కవిటీవారిచే నిశ్చయ పరచిన డిజైన్లను ఖాతముగ నుండున.

3. ప్రదర్శనకును అన్ని కళలు ఖద్దరు వస్తువులు, వస్తువుల నూలుతో చేతి కట్టలుమీద నీలబడినవిగా గారంటి చేయుట దేశీయ.

4. అఖిలభారత స్థాయింపు సభవారిచే గాని, రాష్ట్రీయ సంఘమున రిచే గాని ఖద్దరు పాత్రులను వారిచే గాని అంగీకరింపబడిన నిపుణులను మాత్రము తమకు కవిటీవారి నిపుణులను ప్రదర్శించుట కవిటీవారి యెర్పాటు చేయవలెను.

5. ప్రదర్శనమునకు వస్తువులను పంపువారు నవంబరు 15వ తేదీన రాకపోకలవల్ల తాము తీసికొని పంపవలయును. మరియు కవిటీవారి నిపుణులను మాత్రము ప్రదర్శనమునకు పంపగోరెడ ప్రదర్శనముల రాకపోకలకు ఖద్దరు ధరించుట బీదలవిషయము తో దరఖాస్తులను పంపవలెను కవిటీవారి అన్ని విధముల తాము తీసికొనెదరు.

6 ఖద్దరు బట్టలను, ఖద్దరు యంత్రములను, సామగ్రిలను అమ్ముటకు విక్రయకాలము ప్రదర్శనకాలమున యేర్పరచబడి కవిటీవారి నిర్ణయించిన వరకుల ప్రకారము నిపుణులైన వున్నవారిలకు మాత్రమే ఉద్దేశించును. విక్రయకాల కొరకు దరఖాస్తుదారులు నవంబరు 25 తేదీ తొలుతగా కార్యదర్శి గారి దరఖాస్తుఫార్ములను పూర్తి చేసి పంపవలయును. దరఖాస్తుఫార్ములు ప్రదర్శనకాలము కార్యదర్శిగారిచే, రాష్ట్రీయ సంఘ కార్యదర్శిగారిచే పంపవలెను.

7. విక్రయ కాలలో దుకాణములను పద్దెనిమిది

కావ్యనిధి శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారి ఆకాలమరణము.

అక్కటా! ఏమని వ్రాయుదును? నిన్న మొన్న నే గదా ఎన్ని కగన్న సుతుని బట్టబెట్టుకొంటిని. మరపునకు రాని దుఃఖముతో హా! లక్ష్మణా, హా! లక్ష్మణా యని విలపించుచునే యుంటిని. విచారాతీతమున చైతన్యముడిగి పడియున్న భాషామతల్లిని, ఏమమ్మా! నీకొక్కడేనా సుతుడు? వానితో బాటు నీవును చచ్చిపోవుట తగునా? ఉన్న వారలగతి యేమి కావలయును? నారలు కత్తియున్నంతవరకు కలియో, గంజయో కాని పోయెదమని యూరడింప బ్రతుక్కించుచుండ, "గోరు చుట్టుపై రోకటిపోటా?" అహ! కాలమహిమ! పుత్రికలలో నింకను సుకేవలములతో విలపించుచునే యున్నాను. సానుభూతిని గవవరచుచు ఆత్మకు కాంతిని గల్పించు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచునే యున్నాను. ఇంతలో మరియొక ఆకాల మరణమా? పిడుగువంటివార్తయో? తలచిన కొలదియై పొంగి వచ్చు దుఃఖమునకు మేర యున్నదా? ఛీ! తలచిన కొలదియై హాకముయొక్క మాయ తేటపడ బ్రతుకుపై రోత కలిగించును. అహ! కాలవై పరీత్య మేమని చెప్పగలము?

భాషాసేవజేయ బద్ధకంకలు లైన కె.వి. లక్ష్మణరావుని నిర్యాణమునకే యేమియు దోచకుండనుండ నింతలో గుణనిధియై భాషాభిమానియైన నగు కావ్యనిధి శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారి ఆకాలమరణమునగురించి వ్రాయ కలమాడునా? పరమేశ్వరా! "సుకృతీకతాయా"వన్న వాక్యము నేల మాఱవు. వారల క్షీణింప నీ కంటమత్సర మేల? లోకాన్నత్యము నీకు కంటకమా? నీకవ తామెత్తుట కాలస్యమగునయో? షెర్లనై జేవుని నిందింప బని యేమి? మన దురదృష్టమే వారు క్షీణింప లగుటకు గారణము. పాపభూయిష్ట మగు యాప్రపంచమున లచ్చారాయనినంటి ధీమణి యుండగూడదని అదిదేవు డాజ్ఞాపించి యుండనోవు. అహ! వారి చరిత్రను వ్రాయ నాకల మెట్లాడును?

కావ్యనిధి శ్రీ చెలికాని లచ్చారావుగారు గోదావరిజిల్లా పీఠికాపురము దిగువ చిత్రాడలో బద్ధనామకవంశమున జన్మించిరి. మువ్వూరు సోదరులలో వీరు రెండవవారు. పీఠికాపుర స్మృత పాఠశాలయందు దాంగమున స్కూలు ఫైనలువరకు విద్యనభ్యసించి ఆంధ్రీయనం దాసక్తి మొందుగ నుండుటచే నన్యభాషా

కావలసిన పాఠగ్రంథము, అలంకారములను విశిష్టదాతలే చేసి కొనవలయును.

8. ప్రదర్శనకులకును, దుకాణదార్లకును, వారి ముఖ్యమకు గవకారులకును, ప్రదర్శనకాలమునకు టిక్కెట్టు ఇచ్చు బడును.

9. ప్రదర్శన కాలమున విక్రయించిన వస్తువులను ప్రదర్శనము అగ్రహరింప ప్రదర్శనకాలమున టిక్కెట్టు ఇచ్చు బడును.

10. ప్రదర్శనము వారి వస్తువులను దేశీయ 15 తేదీ తొలుతగా ఈ ఆఫీసుకు చేర్చియు పంపవలయును.

11. ప్రదర్శన సమయమున తాము ప్రత్యేకముగా ఎన్నుకొని పిలిచించిన ప్రదర్శనకులకు ఖద్దరులకు ధరించెదరు.

12. ఈ కవిటీవారు యుండచేరి నైనను యెక్కడైనను ప్రదర్శనకాలము గు షలమును యేకాగ్రమును చేర్చుయే విరాజించుటకు గల హక్కును కలిగియున్నారరు.

13. ప్రదర్శనమునకు వస్తువులను తీసికొని వచ్చువారికి బహుళ భోజనసౌకర్యము కాంగ్రెసు కార్యమందు రుసుము ఏర్పాటు చేయబడును.

14. ప్రదర్శనము మాడ గోరువారికి టిక్కెట్టు విక్రయించబడును.

15. విక్రయకాలకు ప్రదర్శనకాలమున కంటకు అద్దెరు. 20 లు యిరువది రూపాయలు మాత్రము ఏర్పరుతులదెను అద్దెను ఆద్యాత్మగా జనుకట్టవలయును.

16. ప్రదర్శనమునకు వస్తువులను పంపువారు ఒక రూపాయ ప్రవేశమును పంపవలయును.

17. నూలు వస్తువులు, నేత నీయులు, రంగులు వేయుట లాను పోటీ కరితుకు వచ్చువారు ఒక రూపాయి ప్రవేశమును పంపవలయును.

ఇతర వివరములు కొరవారు ప్రదర్శన సంఘ కార్యదర్శి గారికి వ్రాసిన బుడెడ గలరు.

కుగ్గిరాల లక్ష్మీదేవరాయ, మొసలికంటి తిరుమల గ్రావు, పులిపాక నరసి గ్రావు, కార్యదర్శులు, ప్రవేశింప స: ఘము.

పరిశ్రమను విడిచి పీఠికాపురాస్థానముననున్న విద్యత్రు-వివరణ్యులగు శ్రీ జేవులపల్లి తమ్మన్న శాస్త్రి గారువద్ద జరిగి చక్కని పాండిత్య మలవరచుకొనిరి. అప్పటినుండి ఆంధ్రభాషాభిమానము హెచ్చి సేవజేయు దొడంగిరి. మొదట వీరు శ్రీ సీతపద్మరత్నా వళి యను చక్కని గ్రంథ మొందు రచించిరి. అందలి పద్యముల పదలాలిత్యము, అర్థగాంభీర్యము, కవితాశక్తి, సులభశైలి, ప్రశంసనీయము. పిమ్మట కురంగము, మల్లిమొగ్గ, ప్రేమలత మొదలగు గ్రంథములను పఠించిరి. గ్రంథరచనతో యూర కొనక శ్రీరామవిలాస యను పేరిట నొక గ్రంథములను నెల కొల్పి భాషాభివృద్ధి సేయ నందు సుచరులగువారలచే రచింపజేసి గ్రంథరాజముల నెన్నింటినో బ్రకటించిరి. పిల్లప్పుడును భాషాభివృద్ధి చింతితో తగు మాన్యులను వెదకుచుండెనువారు. వీరి కొక పుష్ప దోక పరిచయము లముద్రితగ్రంథము నొకదానిని తెచ్చి చూపుచిరి. కథిలాపస్తమ జెందిన ఆగ్రంథరాజమును నిలకించి వగచి యిట్టి వింక నెన్నియో యూరకుండెన గంగపాలు కావలసినదనిని అముద్రిత మాతృగ్రంథాలయము నొకదానిని పుస్తకసంపాదక మునకును, స్థాపనమునకును వేలకొలది రూప్యముల వెచ్చించి స్థాపించిరి. అం దముద్రితగ్రంథముల నెన్నింటినో సంపాదించి యుండిరి. ప్రతి వత్సరమునకు గ్రంథాలయ వార్షికొత్సవమును కడు వైభవముతో గొప్ప పండితుల రావించి చక్కని యువ న్యాసముల సిప్పించి భాషావ్యాప్తికి దోడ్పడుచుండెనువారు. కె. వి. లక్ష్మణరావుగారు య ద్యక్షతలక్రింద జరిగిన గమావేశమే కడపటి వార్షికొత్సవము. ఆంధ్రభాషలో వాఙ్మయచరిత్ర లేమందుట గొప్పలోపమని చింతించుచుండెనువారు. ఆ కొంతన దీప్తవలయు నని ఎంతకాలమునుండియో బ్రతుక్కించుచుండెను వారు. శ్రీవంగూరి సుబ్బారావుగారు రాచరిత్రరచనకు పూనికొని నంతనే ప్రోత్సాహము నొసంగి యుత్సాహముతో వేయిన్నుట పదార్థ నిచ్చిరి. వారి కెంతభాషాభిమానము గలదో యూహింపుడు! వీరి యువన్యాసరచన కడు సారవంతముగ నుండెడిది. అప్పడప్పడు బుత్రికలకు బ్రాచీనాంధ్రకవులను గురించి వాయు న్యాసములే నిదర్శనము. వీరికప్పుడు ఆధునికాంధ్రకవుల చరిత్రమును వ్రాసెనని బ్రకటించిరి. అట్టి మహత్కార్యములకై బూరిసేయింపకుండ నింతలో మృత్యువాలబడుట ఆంధ్రుల దురదృష్టముగదా? వీర నేకగ్రంథములను పరిశీలించుటచే కల్పనా శక్తికి దోడు కవిత్వాశక్తియు, పదగుంభనకు దోడు రచనాశక్తియు మొందు. వీరు పుటతావుల కావ్యోనింపబడి సభాద్యక్షతులను వహించిరి. మహాపురుషులలోనొకరగు వీరు సాహితీయముల నెరుంగని ఆంధ్రీయుండరనియే నాతలంపు. గతమాసమున తునిలో జరిగిన ఆంధ్రీసాహిత్య పరిషత్సభలోని యువన్యాసమే అంత్యోపన్యాసమై యుండవలయును. వీరికి భాషాభిమానముకంటె హెచ్చుగ దేశభిమానమును నుండెడిది. దేశీయులు దాసకృత్యంబుల బదులుగ నుండుట కెంతయో వగచెడివారు. మహాత్మునిచే నారంభింపబడిన సహాయనిరాకరణోద్యమమున కాధారమగు ఖద్దరు పరిశ్రమ కెంతయో పాటుపడిరి. వారు కొన్ని వందల రాట్నములను చేయించి యుచితముగ బంచివెట్టిరి. దూరప్రజలములకు గూడ దెప్పించుకొని వీరి దేశభిమానమున కచ్చెరువందిరి. వారు చిత్రముగా మాపరిసర గ్రామములలో బంచివెట్టుకై గొన్ని రాట్నముల మాకొసంగిరి. అందు గొన్ని యింకను మాయింట్ల గలవు. అక్కటా! జ్ఞాపికిచ్చినకొలదిని దుఃఖముద్రమునకు మేరలే కున్నది. వారి గుణగణంబుల నెన్నిటిని వ్రాయదలచితిని. కాని కల మాడకున్నది. అనతికాలములో ఆకాలమరణము బొందుట దేశముయొక్క దౌర్భాగ్యముగాక మరేమి? అనతికాలములో లచ్చారావుగారి జీవితచారిత్రము నాదర్శకముగ దీసికొని పరింపెదరు గాక. శ్రీ లచ్చారావుగారి కుటుంబమునకు మాసానుభూతిని దెలుపుచు లచ్చారావుగారి యాత్మకు కాంతి చేకురుగాక యని పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచున్నాడను.

గోరన 7-11-1928: } పిరాట్ల సత్యనారాయణకర్త.

నూలుసరుకుల ఎగుమతి సంగతుకవద్దతి అసర్కమా?

నూలుసరుకులను ఎగుమతిజేయుటకు సంబంధించిన అసర్కమా అనియు, నూలదారంజేయే వాల్లే డ్లాం స్వేచ్ఛా న్యాపాము సంబంధించినను నగు నూలుసరుకుల ఎగుమతి సూటికి 48. చొంగ పిల తిగ్గెనెదరా, ప్రాంసులో అటులనే మాన్యు ఏకైకం : నియు అమెరికాలో పక్కలు నూటికి 60 చొంగ హెచ్చి నను ఏ. ఎగుమతి హెచ్చెననియు నిజుల్లి చాంబల్లెను గారడిగి.

దేశీయవార్తలు

నల్లమందులమృతము.

కలకత్తా, నవంబరు 6:— ఈ దినమున, ఈ 904000 విలక్షిత 200 ల సంఖ్యలో నల్లమందు మృతములను నిర్మూలించబడినది. సంచి 2.5 లక్షల 4500 ల మొత్తము 4525 కరకు అమ్మెను.

సర్ మాంటాగూ వెబ్బు

కలకత్తా, నవంబరు 7:— సర్ మాంటాగూ వెబ్బు గారు "దేశీయ" పాక్షిక రాజ్యపు అధికారమును బొందుటకు చేయవలెనని చెబుచున్నది. కలకత్తాపట్టణమునకు రాజ్యపు అధికారమును అమ్మెలను వెబ్బు గారు బలపరచుచున్నట్లును చెబుచున్నది.

దక్షిణభారతీయ సైన్యాధికారి

పూనా, నవంబరు 6:— దక్షిణ భారతీయ సైన్యమునకు గాథా రచననుండి నిరమించుకొని నిన్న నాగ్ జేతములకు ప్రయాణమై దక్షిణభారతీయ సైన్యము పటాలములు అధ్యక్షులకు ముద్ర పడుకొని పోయిరి.

దుర్గాదాసుగారి విమర్శలు

అమృతసర కాంక్షానుభవమునకు వెనుక కారణములు గాను. డాక్టరు కాంతారాం దుర్గాదాసుగారినుండి వలసవచ్చిన నూతనముల సంబంధమున విధింపబడిన రెండవ భాగమును పూర్తియైనందున వాటిని పరిశీలింపబడినది. డాక్టరుగారు రచించిన అమృతసర చరిత్ర.

పంజాబు వ్యవసాయ శాఖమంత్రి పదవి

లాహోరు, నవంబరు 7:— లాహోరు ప్రాంతమునకు గాంధీయజనాభివృద్ధి కమిషన్ సభ్యులను, ఆ కార్యములను గూడ తాత్కాలికముగ నిర్వహించుచుండవలెనని విద్యార్థి మంత్రియగు పంజాబు ప్రభుత్వమునకు సలహా ఇచ్చినది.

కన్నడపాఠశాల-ఒక ఆంగ్లో హైస్కూలు ప్రధానాధికారి

కలకత్తా, నవంబరు 6:— కలకత్తా కన్నడ పాఠశాల ప్రధానాధికారి పదవికి బర్వాత్ కన్వీనర్ డాక్టర్ ఆను ఆంగ్లో హైస్కూలు ప్రధానాధికారిని పోటీగా పోటీపెట్టినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

గ్లాస్టో ఎన్నికలు

బోయల్ గారి మరణమునకు పాల్పడినందు గ్లాస్టో ప్రతినిధి స్థానము పోటీపెట్టినది. గ్లాస్టో నుండి లిబరల్ పార్టీకి వచ్చినది. ఇంకను ఈ స్థానమునకు అభ్యర్థిని నియమించునని నిర్ణయించినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

బెసికల్ పై న ప్రపంచ యాత్ర

6 గురు పార్శ్వములకు ప్రయత్నము

గిల్లీ, నవంబరు 7:— బెసికల్ పై న ప్రపంచ యాత్రను పూర్తిచేసినది. 6 గురు పార్శ్వములకు ప్రయత్నము చేసినది. ఆయా మార్గముగా నిర్వహించినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

సరిహద్దు ప్రాంత రివీజులు

మొహన, నవంబరు 6:— సరిహద్దు ప్రాంత రివీజులు కార్యమునకు వచ్చినది. మొహన జిల్లా, బండిపోలు ద్వారాను గుట్టులును నిర్వహించునని నిర్ణయించినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

వొంగ క రెస్సివోటుల తయారు చేయుట

లాహోరు, నవంబరు 6:— వొంగ క రెస్సివోటుల తయారు చేయుట కార్యమునకు వచ్చినది. 20 మంది ముద్రాదారులు కేసు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేట్ లును పోలీసు గారితో విచారణ చేయుచున్నది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

మిల్లయేజమానులకు, కార్మికులకు రేగాదాము.

అమృతసర కాంక్షానుభవమునకు వెనుక కారణములు గాను. డాక్టరు కాంతారాం దుర్గాదాసుగారినుండి వలసవచ్చిన నూతనముల సంబంధమున విధింపబడిన రెండవ భాగమును పూర్తియైనందున వాటిని పరిశీలింపబడినది. డాక్టరుగారు రచించిన అమృతసర చరిత్ర.

భారతీయ వాదశ్రేణి

దీల్లీ, నవంబరు 7:— భారతీయ వాదశ్రేణి, వేదశ్రేణి వ్యవస్థల వ్యాఖ్యానమునకు వచ్చినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

(1) భారతీయ వాదశ్రేణి నిర్మాణమును గురించి ఇటీవల గాంధీజీని సూచనలను గురించియు, భారతీయ వాదశ్రేణిని నిర్మాణమునకు వచ్చినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

అమృతసర కాంక్షానుభవమునకు వెనుక కారణములు

అమృతసర కాంక్షానుభవమునకు వెనుక కారణములు గాను. డాక్టరు కాంతారాం దుర్గాదాసుగారినుండి వలసవచ్చిన నూతనముల సంబంధమున విధింపబడిన రెండవ భాగమును పూర్తియైనందున వాటిని పరిశీలింపబడినది. డాక్టరుగారు రచించిన అమృతసర చరిత్ర.

మంత్రుల నేర్పరుచుట

ఎన్నికల ఫలితమును బట్టి, మంత్రుల నేర్పరుచుట కార్యమునకు వచ్చినది. 20 మంది ముద్రాదారులు కేసు, స్పెషల్ మేజిస్ట్రేట్ లును పోలీసు గారితో విచారణ చేయుచున్నది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

బండిపోలు ద్వారాను పోలీసులకు పోరాటము

అమృతసర కాంక్షానుభవమునకు వెనుక కారణములు గాను. డాక్టరు కాంతారాం దుర్గాదాసుగారినుండి వలసవచ్చిన నూతనముల సంబంధమున విధింపబడిన రెండవ భాగమును పూర్తియైనందున వాటిని పరిశీలింపబడినది. డాక్టరుగారు రచించిన అమృతసర చరిత్ర.

రాయలూకమిషను ప్రకారము వేరమగుట

దీల్లీ, నవంబరు 6:— రాయలూకమిషను ప్రకారము వేరమగుట కార్యమునకు వచ్చినది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

రత్నపురము లేహ్యం

మధ్యప్రదేశ్ లకు, ఇతర భారతీయ ప్రాంతములకు, వివిధ వర్గ వ్యవస్థలను పోషించు బలమును కలిగియున్నది. ఇంకను ఆయా కలకత్తా పాఠశాల విద్యార్థులకు సలహా ఇచ్చినది.

పట్టాభిరామ వైద్యుల

418 రాయవరం, గోదావరి జిల్లా.

పిట్టిన వారు వ్యవసాయము,

అవకాశము	20 ఏళ్లు	ఆంధ్ర-0-0
అవకాశము	దీని	దీని

